

Informatīvais ziņojums

**«Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja
darbību
no 2014.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam»**

SATURS

1. KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJA DARBĪBAS STRATĒGIJA 2014.-2016.GADAM.....	3
2. FUNKCIJU IZPILDE KORUPCIJAS NOVĒRŠANĀ.....	7
2.1. Sabiedrības informēšana, izglītošana un līdzdalība.....	7
2.2. Starptautiskā sadarbība.....	13
2.3. Korupcijas risku novēršana	15
2.4. Valsts amatpersonu darbības kontrole.....	20
3. FUNKCIJU IZPILDE KORUPCIJAS APKAROŠANĀ	26
3.1. Noziedzīgu nodarījumu atklāšana un izmeklēšana.....	29
4. FUNKCIJU IZPILDE POLITISKO PARTIJU UN TO APVIENĪBU FINANSĒŠANAS NOTEIKUMU IZPILDES KONTROLĒ	33
4.1. Priekšvēlēšanu aģitācijas kontrole.....	37
5. PERSONĀLPOLITIKA UN IEKŠĒJĀ KONTROLE.....	38
5.1. Personāla atlase	41
5.2. Personāla motivēšana	43
5.3. Atlīdzība un sociālās garantijas.....	47
5.4. Materiāli tehniskais nodrošinājums.....	48
5.5. Darba drošība	49
5.6. Iekšējā kontrole	49
5.7. Strukturālās izmaiņas	50
6. FINANŠU LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS.....	53

1. KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJA DARBĪBAS STRATĒGIJA 2014.-2016.GADAM

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk – KNAB) 2014.gadā izstrādāja Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbības stratēģiju 2014. – 2016.gadam (turpmāk – Stratēģija), kurā ir noteikti KNAB darbības mērķi, identificētas vidēja termiņa prioritātes un atspoguļotas būtiskākās risināmās problēmas, kā arī noteikti uzdevumi šo problēmu novēršanai un izvirzīto mērķu sasniegšanai.

KNAB darbībai turpmākiem gadiem izvirzīti **galvenie darbības mērķi:**

- 1) nodrošināt valsts pārvaldes darbību atbilstoši sabiedrības nevis šauru ekonomisku grupu vai privātpersonu interesēm;
- 2) veicinot vienlīdzīgu un taisnīgu resursu sadali, radīt priekšnosacījumus un veicināt tādu publiskās pārvaldes modeli, kas apgrūtina un izslēdz koruptīvu pārkāpumu rašanās iespējas;
- 3) nodrošināt politisko organizāciju (partiju) finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai.

Kā prioritārās jomas koruptīvas prakses izskaušanai KNAB ir noteicis tiesu varas institūcijas, veselības aprūpes nozari, par ēnu ekonomikas apkarošanu atbildīgās institūcijas un politiskās partijas un to apvienības.

Līdztekus tam paredzēts ieviest tādas valsts politikas korupcijas novēršanas un apkarošanas rīcības virzienus, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus, kas mazina korupcijas pastāvēšanas iespējas.

Stratēģijā noteikti **uzdevumi KNAB darbības īstenošanai:**

I.Pilnveidot krimināltiesisko un kriminālprocesuālo regulējumu noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izmeklēšanā, apzinot problēmsituācijas un izstrādājot priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos ar mērķi:

- 1) mazināt korupcijas ietekmi uz valsts ekonomiku,
- 2) pilnveidot atbildību par prettiesisku rīcību ar publiskas personas mantu un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju,
- 3) nodrošināt efektīvu piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu juridiskajām personām,
- 4) sagatavot priekšlikumus Kriminālprocesa likuma grozījumiem par fiziskajām personām ekvivalentu drošības līdzekļu ieviešanu arī attiecībā uz juridiskajām personām un

Krimināllikuma grozījumiem par valsts amatpersonas definīciju, panākot tās atbilstību OECD Pretkorupcijas konvencijas prasībām,

- 5) mazināt tiesību normu atšķirīgas interpretācijas iespējas.

II.Paaugstināt izmeklēšanas procesa kvalitāti:

- 1) uzlabojot stratēģiskās un operatīvās analīzes metodes un materiāli tehnisko nodrošinājumu,

- 2) veicinot starptautisko sadarbību noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izmeklēšanā, lai atklātu noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar valsts sagrābšanu, t.sk. politisko partiju nelikumīgu finansēšanu un prettiesisku finansēšanas avotu izmantošanu, un veicinātu nelikumīgi iegūtu līdzekļu identificēšanu un atgūšanu;

- 3) nodrošināt atbilstošu un kvalitatīvu apmācību izmeklēšanas iestāžu darbinieku profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanai un informācijas apmaiņas pasākumus koruptīvu noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanā ar citām institūcijām Latvijā.

III.Izstrādāt priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos ar mērķi risināt šādus jautājumus:

- 1) lobēšanas atklātības nodrošināšana;
- 2) iekšējās kontroles nodrošināšana publiskajās institūcijās pretkorupcijas jomā;
- 3) atbildības pilnveidošana par prettiesisku rīcību ar valsts un pašvaldību mantu un finanšu līdzekļiem;
- 4) mehānismu pilnveidošana, atgūstot valstij nodarītos zaudējumus un prettiesiski gūtos ienākumus un mantiskos labumus, kas gūti, pārkāpjot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteiktos ierobežojumus;

- 5) Papildus tam jāpalielina Biroja kapacitāte normatīvo aktu izstrādē, jo kopš 2014.gada sākuma visiem gatavotajiem tiesību aktu projektiem ir jāveic ietekmes uz administratīvā sloga palielināšanu visās institūcijās, uz ko normatīvais akts attiecas, aprēķins.

IV.Pārskatīt likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” regulējumu attiecībā uz likuma subjektu loku un ierobežojumu apmēru, efektīvizējot šā likuma normas, t.sk., precizējot valsts amatpersonu un valsts amatpersonu deklarāciju iesniedzēju loku un pilnveidojot šā likuma izpildes kontroli, palielinot valsts un pašvaldību institūciju vadītāju lomu šā likuma izpildes kontrolē, t.sk., novirzot maznozīmīgu pārkāpumu lietu izskatīšanu pašām institūcijām, palielinot institūciju vadītāju pilnvaras interešu konfliktu novēršanā.

V.Uzlabot priekšvēlēšanu aģitācijas kontroles kvalitāti, uzraugot administratīvo resursu izmantošanu aģitācijas veikšanai:

1) analizēt vēlēšanu kampaņu pieredzi un izvērtēt priekšvēlēšanu kampaņu regulējumu un partiju finansēšanas sistēmu;

2) veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka ārpus partijas struktūras esošo organizāciju, kas ir tieši vai netieši saistītas ar politisko partiju/koalīciju, iesaistīšanās priekšvēlēšanu kampaņā būtu atklāta un neapdraudētu Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteiktos principus.

VI.Pilnveidot politisko partiju finansēšanas likumības uzraudzības ietvaru,

1) nodrošināt politisko organizāciju (partiju) finansiālās darbības atklātumu, efektīvizējot atbildības piemērošanas mehānismus par pieļautajiem pārkāpumiem un paredzot vieglākas sankcijas Politisko partiju finansēšanas kontroles jomā par maznozīmīgiem administratīvajiem pārkāpumiem, tai skaitā izvērtējot iespējas mazināt administratīvo slogu.

2) izvērtēt politisko partiju un to apvienību finansēšanas sistēmas darbību pēc grozījumiem politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā, kā arī izstrādāt priekšlikumus, lai nodrošinātu partiju darbību starpvēlēšanu periodos, mazinātu partiju atkarību no lieliem ziedojumiem, kā arī veicinātu nelielu ziedojumu piesaisti.

3) balstoties uz iepriekšēju analīzi par partiju un citu vēlēšanu dalībnieku interesējošiem problēmjasautājumiem priekšvēlēšanu periodā un vēlēšanu dienās, KNAB izstrādāt metodisko materiālu politiskajām partijām, lai, gatavojoties vēlēšanām, nodrošinātu tām saistošo tiesību aktu pareizu interpretāciju un piemērošanu.

VII.Izveidot inovatīvu datu bāzi un automātiskas informācijas ievadīšanas sistēmu politisko partiju finansēšanas datu bāzē.

VIII.Paaugstināt risku analīzes ietvaros konstatēto preventīvo pasākumu operativitāti un efektivitāti, identificējot un novēršot korupcijas un interešu konflikta riskus, kā arī rekomendējot veikt pasākumus šo risku ietekmes mazināšanai.

IX.Pārorientēt pretkorupcijas politiku no ārējās kontroles, ko realizē kontroles institūcijas, uz resoru un institūciju iekšējo kontroli, sagatavojot Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmu 2014.- 2020.gadam un uzraugot tās izpildi.

X.Izstrādāt un ieviest efektīvākus sabiedrības un valsts amatpersonu izglītošanas un informēšanas instrumentus, t.sk.,

1) pilnveidot komunikāciju stratēģiju ar sabiedrību, ieviešot jaunas metodes un paņēmienus sabiedrības informāšanai,

2) valsts amatpersonu apmācībai ieviest tālākizglītotāju apmācības modeli, apmācot valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas, kuras savukārt tālāk nodrošinās

apmācību savās institūcijās, nodrošinot turpmāko metodisko palīdzību šīm personām tālāka apmācības procesa veikšanā;

3) izstrādāt un ieviest iegūto zināšanu pārbaudes instrumentus, tādējādi nodrošinot valsts amatpersonu zināšanu līmeņa par pretkorupcijas jautājumiem celšanu;

4) nodrošināt informatīvu pasākumu organizēšanu Latvijas uzņēmējiem par korupcijas negatīvajām sekām, iekšējās kontroles pasākumu ieviešanu saistībā ar Latvijas gaidāmo pievienošanos OECD Pretkorupcijas konvencijai.

XI.Nodrošināt līdzdalību OECD darba grupās un komitejās, ANO, GRECO un citās nozīmīgākajās starptautiskajās organizācijās, ieviest to rekomendācijas un īstenot starptautiskās saistības.

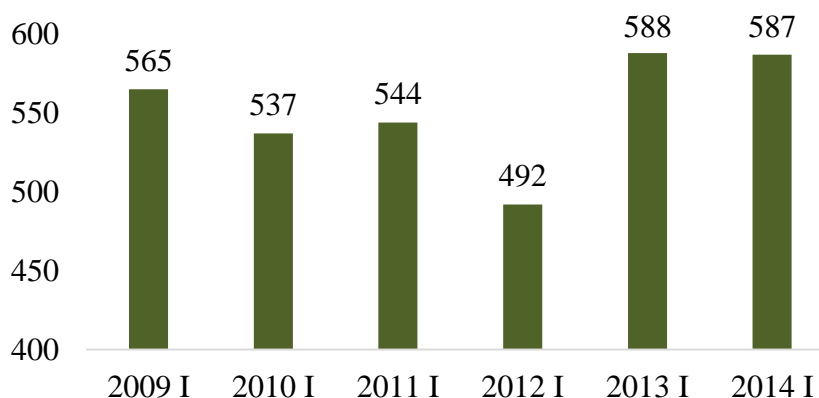
XII.Piedalīties starptautisko organizāciju instrumentos, iesaistoties starptautisko korupcijas apkarošanas standartu izstrādē un dalībvalstu tiesiskā ietvara atbilstības šiem standartiem novērtējuma procesā.

2. FUNKCIJU IZPILDE KORUPCIJAS NOVĒRŠANĀ

2.1. Sabiedrības informēšana, izglītošana un līdzdalība

Sabiedrības līdzdalība

Sabiedrības līdzdalība KNAB darbā 2014.gadā nav samazinājusies, to uzskatāmi parāda saņemto iesniegumu skaits no privātpersonām – **šogad pirmajā pusgadā saņemti 587 iesniegumi** (2012.gadā kopā 982, 2013.gadā kopā 1033). KNAB uzskata, ka saņemto iesniegumu un sūdzību skaits liecina par sabiedrības uzticību KNAB darbam.

2.1.att. Saņemto privātpersonu iesniegumu skaits pirmajā pusgadā (2009.-2014.)

Ievērojot to, ka ir notikušas būtiskas izmaiņas KNAB komunikācijā ar sabiedrību, iedzīvotāji daudz biežāk izvēlas sniegt vai saņemt informāciju un skaidrojumus pa Ziņojumu centra tālruni vai bezmaksas uzticības tālruni 80002070. Šogad jau vairāk kā 1900 iedzīvotāji izvēlējās šo komunikācijas formu.

Lai nodrošinātu sabiedrības pārstāvju līdzdalību korupcijas novēršanas politikas veidošanā, īstenošanā un sabiedrības izglītošanā, ir izveidota KNAB Sabiedriskā konsultatīvā padome. 2014.gada janvārī notika Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja **Sabiedriskās konsultatīvās padomes** (turpmāk - SKP) sēde, kurā KNAB priekšnieks J.Streļčenoks informēja par paveikto 2013.gadā un KNAB priekšnieka vietniece I.Jurča iepazīstināja ar KNAB darbības stratēģijas 2014.-2016.gadam projektu.

2014.gada februārī SKP sēdē KNAB prezentēja jaunizveidotās Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes „Korupcijas novēršanas un apkarošanas programma 2014. – 2020. gadam” projektu.

Diskusijas SKP dalībnieku vidū raisīja personāla politikas jautājums, tika pausts viedoklis, ka personām, kuras vēlas ieņemt amatu valsts pārvaldē, būtu nepieciešams veikt motivācijas pārbaudi. Izskanēja arī priekšlikums, ka valsts pārvaldē personas amatā ieceltu

nevis konkursu kārtībā, bet gan iestādes vadītājs aicinātu sev zināmas personas, kas būtu piemērotas darbam viņa vadītajā organizācijā.

Sēdē KNAB priekšnieks atzina, ka pastāv profesionālu kadru trūkums tiesību sargājošās institūcijās. Klātesošie bija vienprātis, ka jāaktualizē jautājums par iespējamu Policijas Akadēmijas atjaunošanu vai kādas citas specializētās augstākās izglītības iestādes dibināšanu, lai sagatavotu profesionālus un zinošus kadrus visām Latvijas tiesību sargājošām institūcijām. SKP vienojās šo jautājumu virzīt kopīgai apspriedei ar Ģenerālprokuratūras, Iekšlietu un Izglītības un zinātnes ministrijas un citiem šīs jomas pārstāvjiem.

Lai sniegtu iespēju ikvienam iedzīvotājam kļūt par tiesiskas valsts veidotāju un kļūt par brīvprātīgo novērotāju valsts un pašvaldību administratīvo resursu izmantošanā priekšvēlēšanu aģitācijai, KNAB aicināja pieteikties ikvienu, kas vēlas sekot līdzi partiju Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu aģitācijas periodam, lai nodrošinātu partiju finanšu atklātību un likumību. KNAB 2014.gada maijā rīkoja semināru par Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu aģitācijas monitoringu. Šāda **iespēja iedzīvotājiem tieši līdzdarboties** ar KNAB un sekot līdzi partiju Eiropas Parlamenta priekšvēlēšanu aģitācijas periodam, lai nodrošinātu partiju finanšu atklātību un likumību, tika sniegta pirmo reizi.

Sabiedrības informēšana

Izvērtējot komunikāciju ar sabiedrību un plašsaziņas līdzekļiem sniegto informāciju par KNAB darbību 2014.gada pirmajā pusgadā, secināms, ka apmēram 65 % informācijas, kas sniegta par KNAB ir par iestādes funkciju izpildi un 35 % (no tās tikai aptuveni 10 % gadījumā informācijas avots bija KNAB) par KNAB personālpolitikas jautājumiem. Ievērojot to, ka KNAB kapacitāte nav pietiekama, lai noprotētu visu nepatiesi sniegto informāciju par iestādes darbību, jo KNAB esošo kapacitāti prioritāri vērš tā pamatfunkciju izpildei, KNAB turpmāk centīsies rast iespēju gadījumos, kad par iestādes darbību tiek sniegta nepatiesa informācija, pievērst tam īpašu uzmanību un nodrošināt, lai sabiedrība saņemtu objektīvu, pamatotu un patiesu informāciju par iestādes darbību.

Informējot sabiedrību par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanai un apkarošanai, 2014.gada pirmajā pusgadā KNAB izplatīja vairāk nekā 42 paziņojumus (2013.gada pirmajā pusgadā 41). Regulāri tika sniegtas atbildes uz plašsaziņas līdzekļu pārstāvju jautājumiem (pusgadā kopumā vairāk kā 260 jautājumi). KNAB pārstāvji ir regulāri snieguši intervijas un komentārus plašsaziņas līdzekļiem, kā arī piedalījušies radio un televīzijas raidījumos.

Lai nodrošinātu politisko organizāciju finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai, saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju)

finansēšanas likumu KNAB publicēja internetā informāciju par partiju 2014.gadā saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem), iestāšanās naudām un biedru naudām, kā arī 2014.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas un 2013.gada pārskatus. KNAB mājas lapā publicēti priekšvēlēšanu aģitācijas izcenojumi 2014.gada Saeimas vēlēšanās.

Pēc KNAB iniciatīvas izdarīti grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” saistībā ar sabiedrības informēšanu par visām valsts amatpersonām, kas izdarījušas pārkāpumus korupcijas novēršanas jomā, līdz ar to KNAB mājaslapā 2014.gada pirmajā pusgadā publicēti 112 (2013.gada pirmajā pusgadā – 89) paziņojumi par valsts amatpersonu izdarītajiem pārkāpumiem. Šādas informācijas publiska pieejamība nodrošina valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā un ļauj sabiedrībai novērtēt konkrētu amatpersonu rīcību un veicinās sabiedrības uzticēšanos valsts un pašvaldību institūcijām.

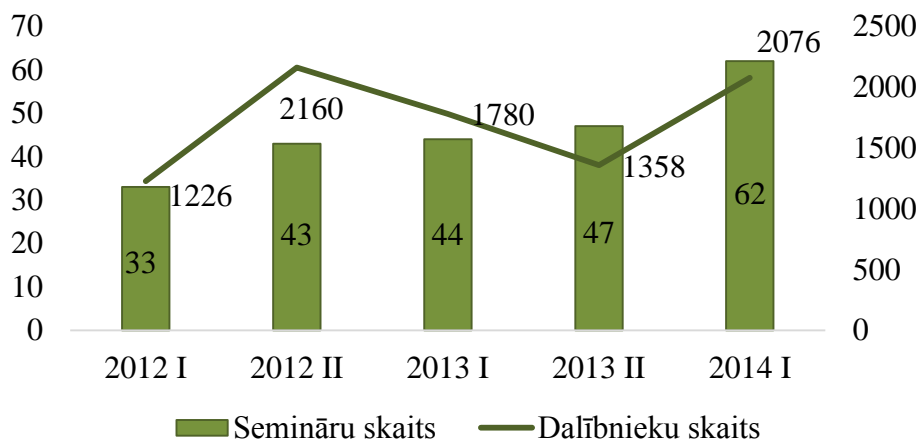
Ievērojot to, ka 2014.gada 24.maijā notika kārtējās Eiropas Parlamenta vēlēšanas un 2014.gada 4.oktobrī notiks kārtējās parlamenta vēlēšanas, KNAB pastiprinātu uzmanību veltīja normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanai priekšvēlēšanu aģitācijā, līdz ar to 2014.gada pirmajā pusgadā tika veikti gan sabiedrību izglītojoši, gan informatīvi pasākumi (t.sk. tika rīkoti informatīvi semināri partijām un aģitācijas veicējiem par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojumu, gan preses brīfings par partiju finansēšanas noteikumu ievērošanu, gan par partiju 2013.gada vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaūžu rezultātiem).

Nodrošinot mūsdienīgu komunikāciju, kopš 2011.gada augusta KNAB aktivitātēm var sekot līdzī mikroblogu vietnē *Twitter*. KNAB īso vēstījumu profils (@KNABinforme) papildina mājaslapu un galvenokārt kalpo kā papildu informēšanas un izglītošanas instruments, izmantojot sociālo mediju priekšrocību aptvert plašu sabiedrību, tādējādi arī veicinot mērķauditoriju izglītošanu.

Sabiedrības izglītošana

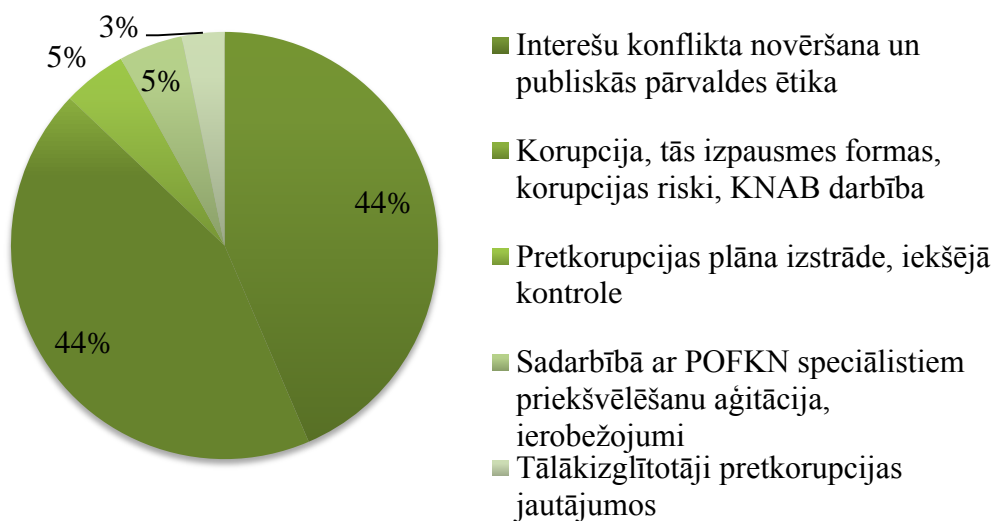
2014.gada pirmajā pusgadā KNAB sniedzis gan rakstveidā, gan pa tālruni kopumā vairāk kā 360 skaidrojumus par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu piemērošanu (2013.gada pirmajā pusgadā 225; 2013.gadā kopumā 524).

Pārskata periodā sagatavotas un sniegtas atbildes uz 45 KNAB mājaslapā uzdotajiem jautājumiem (2013.gada 1.pusgadā – 14).

2.2.att. Īstenotie izglītošanas pasākumi, dalībnieku skaits pusgadā (2012.–2014.)

Pārskata periodā KNAB organizēja 62 izglītojošus pasākumus, kas ir par 18 vairāk nekā 2013.gada pirmajā pusgadā, kopumā aptverot 2076 personu plašu auditoriju (2013.gada pirmajā pusgadā 1780 personu), t.sk. valsts amatpersonas un valsts un pašvaldību iestāžu darbinieki, privātā sektora darbinieki (uzņēmēji), jaunieši, pedagogi, politisko partiju pārstāvji un mediju pārstāvji (2.2.attēls).

2.3.att.KNAB īstenoto izglītošanas pasākumu sadalījums pēc tēmām 2014. pirmajā pusgadā

Pārskata periodā visvairāk semināru notikuši, skaidrojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu prasības un nostiprinot izpratni par valsts amatpersonu profesionālo ētiku (44 %), par korupciju, tās izpausmes formām, korupcijas riskiem, KNAB darbību un iestādēs īstenojamajiem iekšējās kontroles un pretkorupcijas pasākumiem (44%).

KNAB arī 2014.gadā turpināja **sadarbību ar Valsts administrācijas skolu**, ik mēnesi organizējot bezmaksas apmācības valsts amatpersonām un valsts un pašvaldību iestāžu darbiniekiem. Informācija ir pieejama Informatīvais ziņojums „Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2014.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam” (2014.gada 1.jūnijā).

darbiniekiem par korupcijas novēršanas jautājumiem, turklāt semināru skaits Valsts administrācijas skolā palielināts, papildu kursam „Korupcijas novēršana” iekļaujot semināru „Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika”.

Analizējot KNAB pieņemtus lēmumus par amatpersonu saukšanu pie administratīvās atbildības par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” pārkāpumiem, tika secināts, ka ievērojamu daļu pārkāpumu izdara izglītības iestāžu vadītāji. Līdz ar to valsts amatpersonu izglītošanā 2014.gadā kā viena no prioritārajām mērķauditorijām izvēlēta izglītības iestāžu vadītāji, kuru izglītošanas pasākumu organizēšana uzsākta 2014.gada pirmajā pusgadā, organizējot divus seminārus 60 izglītības iestāžu vadītājiem un viņu vietniekiem Jūrmalā un Jelgavā. Plānots, ka aktīva izglītības iestāžu vadītāju izglītošana atsāksies augusta vidū.

Lai novērtētu valsts amatpersonu zināšanu līmeni par korupcijas novēršanas jautājumiem, 2014.gada maijā ir izstrādāta testa veidlapa un uzsākta amatpersonu testēšana, maijā noskaidrojot 150 amatpersonu zināšanu līmeni.

Izglītojot jauniešu auditoriju, organizētas 22 nodarbības 420 skolēniem un studentiem, sagatavoti un publicēti 23 ieraksti sociālā tīkla www.facebook.com *Mēs pret korupciju* lapā, kurai šobrīd ir 417 sekotāji. Pretkorupcijas lapa, kuras galvenā mērķauditorija ir jaunieši, lēnām attīstās un pulcē sekotājus, tajā ievietotā izglītojošā un aktuālā informācija ne reti sasniedz arī tos sociālā tīkla facebook.com lietotājus, kuri vēl neseko *Mēs pret korupciju* lapai.

KNAB 2014.gada pirmajā pusgadā turpina **valsts un pašvaldību institūciju darbinieku tālākizglītotāju apmācību**. 2012.gada nogalē KNAB uzsāka īstenot programmu „Tālākizglītotāju apmācība par pretkorupcijas jautājumiem publiskās institūcijās” (turpmāk – Tālākizglītotāju sagatavošanas programma) ar mērķi celt amatpersonu izglītības līmeni pretkorupcijas jautājumos, apmācot personas (tālākizglītotājus), kuras savās institūcijās īsteno darbinieku tālākāpmācību.

Pārskata periodā Tālākizglītotāju sagatavošanas programmas ietvaros ir notikuši 2 semināri: 1 tālākizglītotāju sagatavošanas seminārs, kurā 42 tālākizglītotāji no dažādām valsts institūcijām un lielākajām pašvaldībām tika sagatavoti veikt savas institūcijas darbinieku apmācību par korupcijas atpazīšanas un novēršanas, korupcijas risku identificēšanas un mazināšanas, interešu konflikta novēršanas un publiskās pārvaldes ētikas jautājumiem savās institūcijās un 1 zināšanu pilnveides seminārs tiem tālākizglītotājiem, kas tika sagatavoti 2012. un 2013.gadā. Šo semināru apmeklēja 23 tālākizglītotāji.

Nākošie semināri plānoti 2014.gada septembrī un uz tiem tiks aicināt pārstāvji arī no vidēji lielām pašvaldībām, kuras ir gatavas iesaistīties korupcijas novēršanas pasākumos un izglītot pakļautības iestāžu un kapitālsabiedrību valsts amatpersonas par pretkorupcijas jautājumiem.

Vienlaikus Tālākizglītotāju sagatavošanas programmas realizācijai, 2013.gada otrā pusgadā tika uzsākts un 2014.gada pirmā pusgadā turpinājās darbs pie tiešsaistes apmācību vides „KNAB e-mācību telpa” izveides: tehniskā risinājuma, kā arī mācību un metodisko materiālu un testu izstrādes. „KNAB e-mācību telpā” tālākizglītotajiem, kā arī jebkurai valsts amatpersonai būs pieejami dažādi mācību materiāli un likuma normu skaidrojumi, kā arī plānots tiešsaistē veikt valsts amatpersonu zināšanu līmeņa pretkorupcijas jautājumos testēšanu.

KNAB 2014.gada pirmajā pusgadā **izsludināja radošo darbu konkursu** skolēniem un jauniešiem, aicinot ikvienu skolēnu vai studentu piedalīties korupcijas novēršanas tēmai veltītajā audio formāta radošo darbu konkursā un paust savu aicinājumu vērsties pret korupciju, būt krietniem un godprātīgiem. Konkurss guva jauniešu atsaucību, iesūtītie darbi pieejami sociālā tīkla Facebook lapā “Mēs pret korupciju”. Pasākumu atbalstīja arī biedrība “Sabiedrība par atklātību – Delna”, Radio Skonto, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas pārstāvji.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs 2014.gada jūnijā sadarbībā ar Kuldīgas novada Domi **organizēja KNAB informatīvo dienu Kuldīgā**. KNAB priekšnieks kopā ar Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas, Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas un Izmeklēšanas nodaļas pārstāvjiem Kuldīgas novada Domes zālē, kur vairāk bija pulcējušies tieši pašvaldību darbinieki, klātienē skaidroja par KNAB kompetences jomām. Savukārt pilsētas laukumā KNAB informatīvajā teltī ikvienam interesentam – gan Kuldīgas iedzīvotājam, gan pilsētas viesim bija iespēja gūt informāciju par korupcijas negatīvajām sekām un iespējām ziņot par pārkāpumiem, kā arī varēja individuāli konsultēties ar KNAB speciālistiem, kuri sniedza atbildes uz neskaidrajiem jautājumiem.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs 2014.gada pirmajā pusgadā ir sagatavojis divus elektroniskus, informatīvus izdevumus valsts amatpersonām, ar kuru palīdzību KNAB pievērš valsts amatpersonu uzmanību pretkorupcijas problēmām un informē par aktualitātēm.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja vadība 2014.gada aprīlī tikās ar Izglītības un zinātnes ministri, lai apspriestu iespējas jaunatnes izglītošanai par pretkorupcijas jautājumiem. KNAB uzskata, ka **pretkorupcijas jautājumus nepieciešams integrēt**

izglītības programmās, lai radītu jauniešiem izpratni par korupcijas negatīvajām sekām un kaitējumu sabiedrībai un demokrātijai.

Līdz šim KNAB ir regulāri organizējis lekcijas, mācību stundas un dažādus pasākumus, kuros informējis par pretkorupcijas jautājumiem, taču sabiedriskās domas aptaujas liecina, ka neiecietība pret kukuļdošanu ir visai zema.

Jaunākajā Eiropas Komisijas veiktajā pētījumā ir norādīts, ka 83% aptaujāto uzskata korupciju Latvijā par ļoti un diezgan izplatītu parādību. Aptaujas dati liecina, ka pastāv nesamērība starp uztverto un pieredzēto korupciju Latvijā, ko veicina gan augsts sabiedrības informētības līmenis par korupcijas slēptajām formām darījumos, kuros iedzīvotāji personiski nav iesaistīti, gan, salīdzinot ar citām ES valstīm, ļoti augstās prasības (59% uzskata, ka atbildība par koruptīvām darbībām netiek atbilstoši piemērota), kritiska attieksme un neuzticība publiskajai pārvaldei, gan arī ārkārtīgi augstā iedzīvotāju gatavība pašiem dot, piemēram, dāvanu. Taujāti, vai, saņemot valsts sniegtu pakalpojumu, būtu pieļaujami papildu maksājumi vai dāvanas, 38% atzina, ka viņiem būtu pieņemami pasniegt naudu, bet 67% norādīja, ka viņiem pieņemami būtu pasniegt dāvanu institūcijas darbiniekam. Tik augsta gatavība apdāvināt amatpersonas, saņemot valsts pakalpojumu, nav nevienā citā ES valstī. KNAB uzskata, ka iedzīvotāji priekšstatu, ka sev aktuāla jautājuma risināšanai valsts vai pašvaldības iestādēs ir nepieciešami prettiesiski maksājumi, rada gan ilgstošie jautājumu izskatīšanas procesi institūcijās, gan administratīvās prasības jeb birokrātiskie šķēršļi.

2.2. Starptautiskā sadarbība

Ņemot vērā KNAB uzkrāto pieredzi gan korupcijas novēršanā, gan korupcijas apkarošanā, KNAB ņem aktīvu dalību dažādos starptautisko un ārvalstu organizāciju rīkotajos pretkorupcijas pasākumos un iniciatīvās, diskusijās un jautājumu risināšanā par pretkorupcijas jautājumiem. Tāpat notiek citu valstu pārstāvju vizītes KNAB ar mērķi iepazīt tā darbību, rezultātus un apgūt Latvijas pieredzi cīņā ar korupciju.

KNAB 2014.gada pirmajā pusgadā aktīvi piedalījās starptautisko organizāciju darbā, organizēja darbinieku profesionālo spēju pilnveidošanu ārvalstīs, lai apgūtu citu valstu labo praksi un veicinātu sadarbību ar atbildīgajām iestādēm ārvalstīs.

Veicot Eiropas Padomes līguma „Par Pretkorupcijas starpvalstu grupas (GRECO) nodibināšanu” saistību izpildes koordināciju Latvijā, KNAB priekšnieks piedalījās GRECO 63.plenārsēdē. Plenārsēdes ietvaros tika sniegta informācija par IV novērtēšanas kārtas ietvaros saņemto rekomendāciju ieviešanas gaitu Latvijā.

KNAB piedalījās Eiropas Padomes, Starptautiskās pretkorupcijas akadēmijas un Austrijas Federālās tieslietu ministrijas organizētajā konferencē „Parlamentāriešu, tiesnešu un prokuroru kapacitātes stiprināšana korupcijas novēršanā savās institūcijās: situācija divus gadus pēc GRECO IV novērtēšanas kārtas”, kuras ietvaros GRECO dalībvalstu pārstāvji diskutēja par korupcijas novēršanas politiku jaunākajām tendencēm.

KNAB pārstāvis pārstāvēja iestādi Strasbūrā, Francijā, kā Latvijas eksperts un piedalījās GRECO veiktajā 4.novērtēšanas kārtā par Norvēģijas atbilstību pretkorupcijas prasībām parlamentā, tiesās un prokuratūrā.

2014.gada pirmajā pusgadā notika Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Austrumeiropas un Centrālāzijas Pretkorupcijas tīkla (ACN) uzraudzības grupas sanāksme, kurā piedalījās KNAB priekšnieks. ACN sanāksmes laikā notika apaļā galda diskusija par sasniegumiem, izaicinājumiem un labo praksi korupcijas novēršanā un apkarošanā un piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu juridiskām personām.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs sadarbībā ar Eiropas drošības un sadarbības organizāciju (EDSO) organizēja Kirgizstānas pārstāvju vizīti Latvijā. Tās mērķis bija nodrošināt mērķtiecīgu dalību starptautiskās pretkorupcijas iniciatīvās, daloties Latvijas pieredzē korupcijas novēršanā un apkarošanā. Vizītes ietvaros profesionālas sadarbības veidošanai, pieredzes un viedokļu apmaiņai notika tikšanās ar vairāku valsts pārvaldes iestāžu pārstāvjiem.

Pieredzes apmaiņas vizītē Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju apmeklēja Kuveitas Pretkorupcijas komisijas vadības pārstāvji. Vizītes mērķis bija iepazīt KNAB pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī uzzināt vairāk par izglītošanas un sabiedrības informēšanas jomu.

Pēc veiksmīgās Kuveitas pārstāvju vizītes Latvijā, atsaucoties uz Kuveitas Pretkorupcijas komisijas vadības ielūgumu, KNAB priekšnieks seminārā dalījās Latvijas pieredzē par KNAB izveides procesu, sasniegtajiem rezultātiem un nākotnes darbības prioritātēm.

KNAB divi pārstāvji 2014.gada martā Parīzē, Francijas Republikā, pārstāvēja KNAB Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupas plenārsēdē.

Savukārt 2014.gada jūnijā KNAB pārstāvis bija Parīzē, Francijas Republikā, kur pārstāvēja iestādi Tiesībsargājošo institūciju amatpersonu sanāksmē un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupas plenārsēdē. OECD darba grupas plenārsēdē Latvija ziņoja

Tour de Table (apaļā galda) ietvaros par korupcijas apkarošanas sistēmu valstī un uzmanības pievēršanas pasākumiem, kas veikti, Latvijai pievienojoties OECD konvencijas dalībvalstu skaitam. Tāpat Darba grupa izskatīja un apstiprināja Latvijas 1.fāzes novērtējuma ziņojumu.

2014.gada jūnijā KNAB pārstāvis piedalījās Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvencijas ieviešanas izvērtēšanas grupas (IRG) sesijā Austrijā, Vīnē, sesijas ietvaros tika izplatīts ziņojuma kopsavilkums par Latviju.

2014.gada pirmajā pusgadā veiktas 4 Latvijas atbilstības starptautiskajām prasībām, konvencijām vai iniciatīvām (ANO un OECD, Eurojust, Atvērtā partnerība) novērtēšanas.

Sagatavoti 3 starptautiski Eiropas Savienības fondu projekti, no kuriem 1 tiek īstenots.

Sagatavota informācija ziņojumam Latvijas 1.fāzes novērtējumam procesā OECD Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupā, sagatavota informācija informatīvajam ziņojumam par Latvijas pievienošanās OECD procesu un Latvijas iestāšanās sarunu sākotnējam memorandam.

2.3. Korupcijas risku novēršana

Lai mazinātu korupcijas iespējas un novērstu korupcijas riskus, KNAB analizē normatīvos aktus un normatīvo aktu projektus, ierosina izdarīt tajos grozījumus vai iesniedz priekšlikumus jaunu normatīvo aktu projektu izstrādāšanai. KNAB analizē arī citu valsts iestāžu praksi korupcijas novēršanā un atklātos korupcijas gadījumus, sniedz savus priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai, kā arī izstrādā metodiskos līdzekļus korupcijas novēršanai un apkarošanai valsts un pašvaldību iestādēs un privātajā sektorā.

Balstoties uz korupcijas izplatības novērtējumu, KNAB izstrādā Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnes un programmu, koordinē tajā minēto institūciju sadarbību, lai nodrošinātu izvirzīto mērķu sasniegšanu.

Pretkorupcijas politikas koordinēšana

2014.gada pirmajā pusgadā tika sagatavota Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbības stratēģija 2014. – 2016.gadam tika turpināts darbs pie **pamatnostādņu „Korupcijas novēršanas un apkarošanas programma 2014. – 2020.gadam”** (turpmāk – Pamatnostādnes), izstrādes, 2014.gada 10.aprīlī to izsludinot Valsts sekretāru sanāksmē.

KNAB Pamatnostādnes izstrādājis ar mērķi padarīt pret darbību korupcijai efektīvāku, paredzot jaunus darbības virzienus gan publiskajā, gan privātajā sektorā.

Prioritāte publiskajā sektorā ir pārorientēt pretkorupcijas politiku no ārējās kontroles, ko realizē kontroles institūcijas, uz resoru un institūciju iekšējo kontroli un panākt atklātumu

publiskās pārvaldes cilvēkresursu atlasē. Pamatnostādnēs pirmo reizi ir ietverti pasākumi ar mērķi ierobežot korupcijas izplatību privātajā sektorā.

Pamatnostādņu izstrādē ir ņemtas vērā arī dažādos analītiskajos ziņojumos izteiktās rekomendācijas par nepieciešamajiem uzlabojumiem, tai skaitā arī KNAB veikto pārbaužu un izmeklēto krimināllietu ietvaros konstatētais.

Astoņu apakšmērķu sasniegšanai ir izstrādāts uzdevumu un pasākumu plāns, kas paredz īstenot 135 pasākumus, t.sk. grozījumus tiesību aktos, institūciju funkciju uzlabošanu, iniciatīvas, kas vērstas uz zināšanu apguvi un izpratnes veicināšanu par pretkorupcijas politiku. Pamatnostādnes nodrošinās pēctecību iepriekšējai pretkorupcijas politikai, ko noteica Korupcijas novēršanas un apkarošanas programma 2009.-2013.gadam.

Atšķirībā no agrākajiem plānošanas dokumentiem Pamatnostādnēs ir īpaši akcentēta publiskās pārvaldes cilvēkresursu vadības politika, lai izslēgtu iestāžu darbinieku motivāciju koruptīvai rīcībai – ietverot uzdevumus valsts amatpersonu loka pārskatīšanai un publiskās pārvaldes cilvēkresursu vadības uzlabošanai, mazinot korupcijas un interešu konflikta riskus.

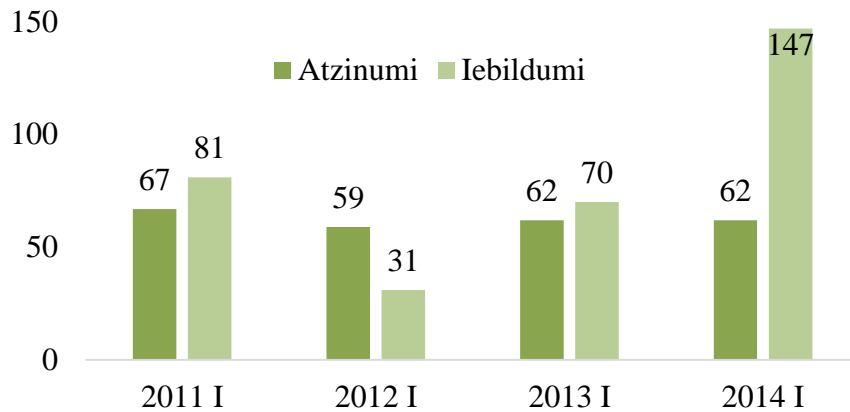
Lai izveidotu tādu patstāvīgi darbojošos institūciju iekšējās kontroles sistēmu, kas maksimāli ierobežo korupcijas rašanās iespējas publiskajā un privātajā sektorā, ir nepieciešama efektīvas iekšējās kontroles sistēmas izveide, t.sk. pašvaldībās un publisko personu kapitālsabiedrībās, tiesu varas institūcijās.

Pamatnostādnes paredz īstenot jaunus pasākumus, kas saistīti ar dienesta ļaunprātību kriminālprocesuālu atklāšanu attiecībā uz ārvalstu amatpersonu un starptautisko organizāciju amatpersonu kukuļošanas ierobežošanu un atbildības piemērošanu par īpašuma izšķērdēšanu, piesavināšanos vai citu līdzīgu valsts amatpersonas nelikumīgu rīcību ar īpašumu, pastiprinātu uzmanību pievēršot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai un šādu līdzekļu atgūšanas iespēju veicināšanai.

Pamatojoties uz KNAB izstrādātajā *Koncepcijā par korupcijas risku samazināšanu valsts pārvaldes iestādēs un pašvaldībās* noteikto, tika sagatavots **informatīvais ziņojums "Par pasākumiem, kas ir veikti, ieviešot rekomendācijas korupcijas risku novēršanai tiesībsargājošās institūcijās"**.

Korupcijas risku analīze

Lai savlaicīgi novērstu ar korupciju saistītu likumpārkāpumu izdarīšanu, 2014.gada pirmajā pusgadā KNAB tika turpināta **Valsts sekretāru sanāksmei pieteikto attīstības plānošanas dokumentu un tiesību aktu projektu analīze**.

2.4.att. Sniegto atzinumu un iebildumu par normatīvo aktu projektiem skaits pirmajā pusgadā (2011.– 2014.)

Kopumā 2014.gada pirmajā pusgadā KNAB, izvērtējot korupcijas risku pakāpi, pieteicās atzinumu sniegšanai par 62 dokumentu projektiem. KNAB dokumentu sagatavotājām institūcijām nosūtīja 147 iebildumus un 16 priekšlikumus, aicinot detalizētāk precizēt izstrādāto dokumentu sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumus (anotācijas).

Būtiskākie iebildumi un priekšlikumi:

- KNAB aktīvi iesaistījās būvniecības jomu regulējošo normatīvo aktu pilnveidošanā, aicinot nozares ministriju veikt nepieciešamos grozījumus izstrādātajos tiesību aktu projektos, lai nodrošinātu būvniecības procesa caurspīdīgumu, kontroles un uzraudzības mehānisma efektīvu ieviešanu;

- ņemot vērā KNAB apkarošanas funkciju īstenošanas laikā konstatētos pašvaldību izīrēto dzīvojamo telpu apmaiņas regulējošo normatīvo aktu trūkumus, KNAB sniedza viedokli par nepieciešamību noteikt ierobežojumus pašvaldības palīdzības sniegšanas dzīvokļu jautājumu risināšanā ietvaros izīrēto dzīvojamo telpu apmaiņai pret privātpersonas, kura neatbilst iepriekš minētās palīdzības saņēmēja kritērijiem, izīrēto dzīvojamo telpu, tādējādi nodrošinot pašvaldības mantas lietderīgu un atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam mērķim izmantošanu;

- KNAB īpašu uzmanību pievērša dažāda veida publisko personu izveidoto komisiju darbības interešu konflikta situācijā novēršanai, norādot tiesību aktu projektu izstrādātājiem par nepieciešamību iestrādāt interešu konflikta novēršanas normas valsts pārvaldes objektīvas un tiesiskas rīcības nodrošināšanai;

- analizēja likumprojektu "Valsts dienesta likums", sniedza daudz būtiskus iebildumus un priekšlikumus, kā arī piedalījās tā saskaņošanas sanāksmēs;

- saistībā ar zāļu reklamēšanas un ārstu nodrošināšanas ar bezmaksas zāļu paraugiem noteikumu grozīšanu, KNAB vērsa atbildīgās ministrijas uzmanību uz būtiskiem korupcijas riskiem, kā arī sniedza priekšlikumus, kā tos novērst vai vismaz mazināt;

- piedalījās Saeimas atbildīgās komisijas darbā pie likumprojekta "Grozījumi Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā";

- sniedza iebildumus un priekšlikumus par noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2005.gada 22.marta noteikumos Nr.201 "Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja nolikums"", piedalījās saskaņošanas sanāksmēs un vienojās par veiksmīgiem risinājumiem jaunizveidoto tiesību normu redakcijām;

- piedalījās Saeimas atbildīgās komisijas darbā pie likumprojekta "Grozījumi Krimināllikumā";

- piedalījās Saeimas atbildīgās komisijas darbā pie likumprojekta "Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību"";

- KNAB sagatavoja un sniedza 11 iebildumus tiesiskā regulējuma pilnveidošanai saistībā ar nekustamā īpašuma vērtētāju profesionālās kvalifikācijas sertifikāta izsniegšanas kārtību; tostarp, norādot, ka nekustamā īpašuma vērtētāja profesionālās kvalifikācijas kritērijiem jābūt saistītiem ar personas profesionalitāti, nevis paziņu loku; sertifikācijas procesam jābūt saprotamam, tā uzraudzības procesam – efektīvam;

- attiecībā uz noteikumu projektu, kas nosaka kārtību, kādā gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā iekļauj pieprasījumus valsts vārdā sniedzamajiem galvojumiem un veic galvojumu sniegšanu un uzraudzību, KNAB īpašu uzmanību pievērsa uzraudzības īstenošanas procesam, norādot par nepieciešamību finansējuma izlietošanas atskaitēs norādīt sasaisti starp sākotnēji izvirzīto finanšu līdzekļu izlietošanas mērķi un sasniegto rezultātu, kā arī par šķēršļiem, ja izvirzītais mērķis netika sasniegts;

- izstrādāts sadarbībā ar Finanšu ministriju un saskaņots noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 22.oktobra noteikumos Nr.478 "Kārtība, kādā aizpildāmas, iesniedzamas, reģistrējamas un glabājamās valsts amatpersonu deklarācijas un aizpildāmi un iesniedzami valsts amatpersonu saraksti"", precizējot norādāmās ziņas, tajā skaitā par saimnieciskās darbības veikšanu, kā arī paredzot vairāku publisko personu rīcībā un pārziņā esošu datu bāzu savietojamību, nodrošinot „vienas pieturas” principa ievērošanu, tajā skaitā par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pārziņā esošās valsts informācijas sistēmas "Iedzīvotāju reģistrs" datu pieejamību par deklarācijas iesniedzēja laulāto, vecākiem, brāļiem, māsām un bērniem (vārds, uzvārds un radniecība) savietojamību ar Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu un šo noteikumu 3.3. un 4.3. apakšpunktā minētā normā par Tiesu administrācijas pārziņā esošās valsts informācijas sistēmas "Valsts vienotā datorizētā zemesgrāmata" datu pieejamību Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā;

- izvērtējot pamatnostādņu projektu "Tiesu varas un tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanas un kompetenču attīstīšanas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam", KNAB vērsa nozares ministrijas uzmanību, ka pamatnostādnēs jāaplūko ar korupcijas novēršanu saistīti temati;

- piedalījās Saeimas atbildīgās komisijas darbā pie likumprojekta "Grozījums likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"";

- sniedza priekšlikumus par noteikumu projektu "Grozījums Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumos Nr. 311 "Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa, pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību"";

- sniedza priekšlikumus par likumprojektu "Energoefektivitātes likums".

Lobēšanas tiesiskā regulējuma pilnveidei KNAB ir iesniedzis izskatīšanai Ministru kabinetā likumprojektu „Lobēšanas atklātības likums”, kas definē lobēšanas un lobētāja jēdzienus un nosaka lobētāja pienākumus un lobēšanas ierobežojumus. Tā kā Ministru kabinets noraidīja iesniegto likumprojektu, turpinās darbs pie lobēšanas tiesiskā regulējuma. KNAB ir sagatavojis un iesniedzis Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu „Par izvērtējumu lobēšanas atklātības nodrošināšanas tiesisko regulējumu iestrādāt spēkā esošajos normatīvajos aktos”, tajā piedāvājot alternatīvu risinājumu lobēšanas atklātības tiesiskajam regulējumam.

KNAB regulāri sniedz priekšlikumus un piedalās Tieslietu ministrijas organizētās sanāksmēs par meditācijas tiesisko regulējumu, tajā skaitā par ierobežojumiem veikt meditācijas pakalpojumu zvērinātiem tiesu izpildītājiem un notāriem.

Turpinājās darbs pie informācijas apkopošanas un analīzes saistībā ar pārskata par korupcijas riskiem sagatavošanu un priekšlikumu par pretkorupcijas pasākumiem izstrādāšanu tiesu sistēmas darbības pilnveidošanai.

KNAB pārstāvji aktīvi piedalījās dažādās komisijās un darba grupu darbā pie normatīvo aktu un to grozījumu projektu izstrādes un pilnveides, būtiskās no tām:

- 1) Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldību komisijas (VPKK) darba grupa par sponsorēšanas kārtības tiesisko pamatu (kontekstā ar Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē sekretariāta vajadzībām);
- 2) darba grupa par korupcijas riskiem tiesībsargājošās institūcijās;
- 3) Saeimas VPKK darba grupa par likumu „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”;

4) Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldību komisijas sēde par "Grozījums Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā" (Nr.764/Lp11) pirms 3.lasījuma;

5) Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas sēde par grozījumiem likumā "Par palīdzības sniegšanu dzīvokļa jautājumu risināšanā";

6) Saeimas Valsts un pašvaldības komisijā par likumu grozījumiem saistībā ar brīvprātīgo darba regulējumu;

7) Tautsaimniecības komisijā par maksātspējas likumu;

8) Valsts kancelejā par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumu;

9) Saeimas Juridiskā komisijā par likumprojektu „Grozījumi Krimināllikumā”;

10) Tieslietu ministrijā par likumprojektu „Grozījumi Kriminālprocesa likumā”;

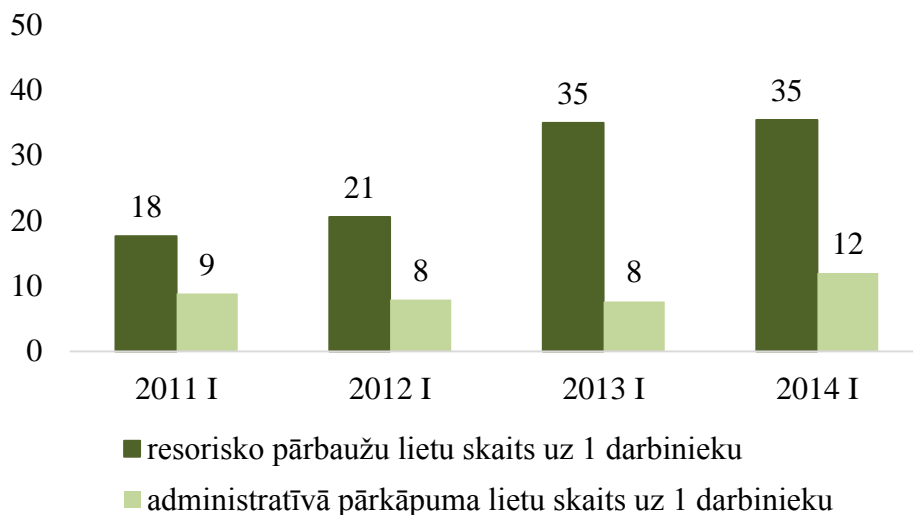
11) Tieslietu ministrijas darba grupa par likumprojektu „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību”;

12) Tieslietu ministrijas darba grupa par likumprojektu „Grozījumi Operatīvās darbības likumā”.

Tika sagatavots un iesniegts Ministru kabinetā informatīvais ziņojums „Par Pretkorupcijas starpvalstu grupas (GRECO) rekomendācijām un to izpildes nodrošināšanu, norādot tajā uz būtiskajiem uzdevumiem, kas Latvijai jāizpilda, lai nodrošinātu GRECO rekomendāciju ieviešanu (t.sk. pasākumus, lai stiprinātu KNAB neatkarību, tādējādi nodrošinot, ka iestāde var veikt savas funkcijas neatkarīgi un objektīvi).

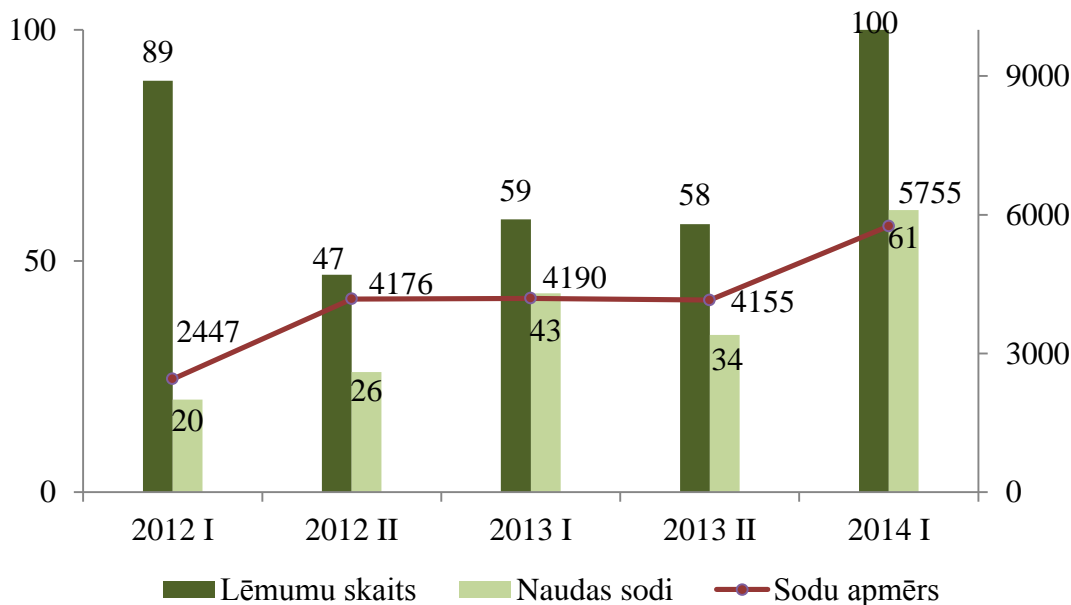
2.4. Valsts amatpersonu darbības kontrole

Veicot likumā noteiktās funkcijas valsts amatpersonu darbības kontroles jomā, kuru KNAB veic Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas darbinieki, 2014.gada pirmajā pusgadā uzsāktas 226 resoriskās pārbaudes (2013.gada otrajā pusgadā 210), bet pabeigtas 232 resoriskās pārbaudes (2013.gada otrajā pusgadā 249, bet kopumā 453).

2.5.att. Resorisko pārbaužu un administratīvo pārkāpumu lietu skaits uz vienu darbinieku pirmajā pusgadā (2011.-2014.)

Vidēji Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļā 2014.gada pirmajā pusgadā 1 darbinieka lietvedībā bija 35 resoriskās pārbaudes lietas un 12 administratīvā pārkāpuma lietas. Pēdējos gados ir būtiski palielinājies nodaļas noslogojums, 2014.gada pirmajā pusgadā lietu skaits ir divas reizes lielāks kā 2011.gada pirmajā pusgadā.

2.6.att. Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās un valsts amatpersonām piemērotais administratīvais sods (eiro) pusgadā (2012. – 2014.)

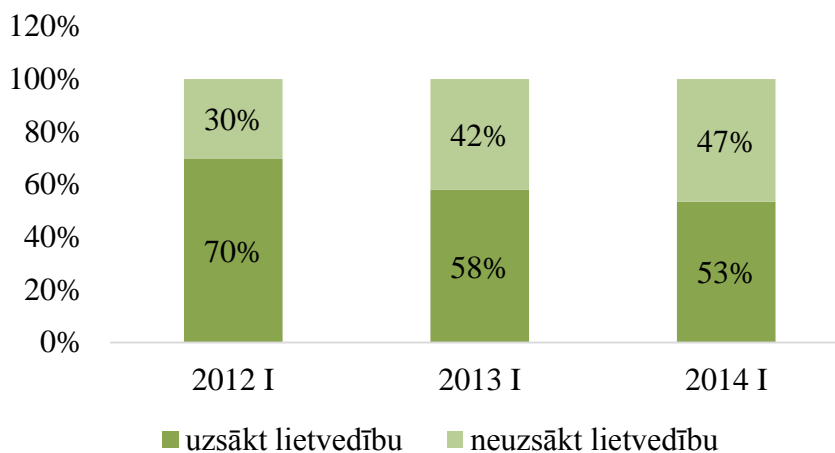
Par valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu, kas noteikti likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, pārskata periodā Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļā tika pieņemti 100 lēmumi administratīvo pārkāpumu

lietās (2013.gada pirmajā pusgadā 59), pie administratīvās atbildības saucot 61 valsts amatpersonu (2013.gadā kopā – 77) un piemērojot naudas sodu kopumā 5755 eiro apmērā (skat. 2.6.attēlu), savukārt 30 valsts amatpersonām saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.pantu izteikts mutvārdu aizrādījums, atzīstot izdarīto administratīvo pārkāpumu par maznozīmīgu.

2014.gada pirmajā pusgadā KNAB priekšniekam apstrīdēti 20 no 2014.gada pirmajā pusgadā pieņemtajiem 100 lēmumiem, 1 gadījumā sods tika samazināts, 2 gadījumos daļā lietvedība izbeigta, samazinot sodu, 7 gadījumos lēmums atcelts un pieņemts jauns lēmums par personas sodīšanu, 2 gadījumos atcelts lēmums, izsakot mutvārdu aizrādījumu. 2014.gada pirmajā pusgadā 4 no 20 apstrīdētajiem administratīvā pārkāpuma lēmumiem ir apstrīdēti tiesā.

Konstatējot administratīvā pārkāpuma pazīmes, ir uzsākta lietvedība 78 administratīvā pārkāpuma lietās, kas ir par 12 lietām vairāk nekā 2013.gada pirmajā pusgadā. Savukārt 48 gadījumos (2013.gada pirmajā pusgadā 43) ziņas par administratīvo pārkāpumu bija pietiekamas, lai KNAB konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs un KNAB pieņēma lēmumu neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību, izsakot amatpersonai mutvārdu aizrādījumu.

Ņemot vērā normatīvajos aktos noteikto iespēju (noteikta pēc KNAB iniciatīvas, lai efektīvizētu darbu) par maznozīmīgiem pārkāpumiem izteikt mutvārdu aizrādījumu, neuzsākot lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, salīdzinot ar 2013.gadu, 2014.gadā palielinājies gan lēmumu skaits par lietvedības uzsākšanu, gan par lietvedības neuzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietās. Līdz ar to vairāk resursus var veltīt nozīmīgu pārkāpumu atklāšanai – salīdzinot ar 2012. un 2013.gada pirmo pusgadu, uzsāktajās administratīvā pārkāpuma lietās ir palielinājies to lēmumu īpatsvars, kas paredz amatpersonu saukšanu pie administratīvās atbildības.

2.7.att. Pieņemto lēmumu īpatsvars pirmajā pusgadā (2012.-2014.)

2014.gada pirmajā pusgadā 47% gadījumos pieņemti lēmumi neuzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā (2012.gadā 30 %). 2014.gada pirmajā pusgadā pieņemti 67 lēmumi par atteikšanos uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā (2013.gada pirmajā pusgadā - 48).

Konstatēti likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” pārkāpumi, piemēram:

KNAB konstatējis, ka Krustpils novada domes pieņemtais lēmums „Par nekustamā īpašuma nomas līguma pagarināšanu un nomas maksas samazināšanu”, piemērojot 90% atlaidi uz 3 gadiem, nav atbilstošs likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 3.panta otrās daļas prasībām. Krustpils novada domes deputāti, piedaloties lēmuma pieņemšanā un balsojot par lēmuma „Par nekustamā īpašuma nomas līguma pagarināšanu un nomas maksas samazināšanu”, saskaņā ar kuru pagarināts nomas līgums ar zemnieku saimniecību, nav ievērojuši likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 18.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktos ierobežojumus rīkoties ar pašvaldības mantu, par ko 11 amatpersonas sauktas pie administratīvās atbildības.

KNAB 2014.gada pirmajā pusgadā izskatīja 17 lietvedības administratīvā pārkāpuma lietās par prettiesisku apmaksātu brīvdienu piešķiršanu Ķekavas novada pašvaldības XXV Vispārējo latviešu dziesmu un XV Deju svētku dalībniekiem. Par valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu un aizliegumu neievērošanu, t.i., par ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.³⁰ panta sauktas un sodītas ar naudas sodu 17 amatpersonas.

Valkas novada domes priekšsēdētājs (vienlaikus deputāts), darba laikā un Valkas novada domes telpās, kuras paredzētas tikai deputāta pienākumu pildīšanai, realizējot amata pilnvaras, reklamēja sev piederošu uzņēmumu, tādējādi nonāca interešu konflikta situācijā un pārkāpa likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 17.pantā un 11.panta pirmajā daļā valsts amatpersonām noteiktos ierobežojumus un aizliegumus un tika saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.³⁰ pantā noteikto.

KNAB konstatēja, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas projekta vadītājs veica projekta īstenošanas uzraudzību un kontroli, veicot uzraudzības un kontroles funkcijas attiecībā uz komercsabiedrību. Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta septītajā daļā noteikto šai amatpersonai bija aizliegts ieņemt amatu minētajā komercsabiedrībā līdz 2014.gada 28.decembrim. Šī amatpersona, noslēdzot darba līgumu un saņemot atalgojumu komercsabiedrībā, neievēroja noteikto divu gadu aizliegumu ieņemt amatu un saņemt tādās komercsabiedrības finanšu līdzekļus, attiecībā uz kuru viņš kā valsts amatpersona, pildot savus pienākumus, veicis uzraudzības vai kontroles funkcijas. Amatpersona tika saukta pie administratīvās atbildības.

Dundagas novada pašvaldības izpilddirektore, piešķirot Dundagas novada pašvaldības iestāžu darbiniekiem brīvdienas, saglabājot vidējo izpeļņu, tostarp arī sev, nav ievērojusi valsts amatpersonai noteiktos administratīvo aktu izdošanas ierobežojumus, pārkāpjot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 11.panta pirmo daļu un ierobežojumu rīkoties ar pašvaldības mantu, pārkāpjot likuma 18.pantu. Amatpersona saukta pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.³⁰ panta un sodīta ar naudas sodu.

Tika konstatēts, ka Saeimas deputāts nebija ievērojis likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta pirmajā daļā noteikto komercdarbības ierobežojumu:

1) viņa radnieks (bērns) bija dalībnieks uzņēmumā, kas no 2011.gada 17.oktobra līdz 2014.gada 3.janvārim saņēma septiņus pasūtījumus par iepirkumu valsts vajadzībām, bez atklāta konkursa;

2) viņa radniece (sieva) bija dalībniece uzņēmumā, kura no 2011.gada 17.oktobra līdz 2014.gada 3.janvārim saņēma divus pasūtījumus par iepirkumu valsts vajadzībām, bez atklāta konkursa.

Saeimas deputāts tika saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.³⁰ pantu un sodīts ar naudas sodu.

Konstatēts, ka Rēzeknes pilsētas domes kapitālsabiedrības dalībnieku ārkārtas sapulcē amatpersona pieņēmusi lēmumu atsaukt amatpersonu no kapitālsabiedrības valdes locekļa amata un saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 7.¹panta trešās daļas 2.apakšpunktu izmaksāt atlaišanas pabalstu divu mēnešalgu apmērā.

Atlaišanas pabalsts Ls 2800 apmērā tika izmaksāts neievērojot likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 7.¹pantā un Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmajā daļā noteikto un tika pārkāpts likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 18.panta pirmajā daļā noteiktais ierobežojums par ko tika pieņemts lēmums saukt Rēzeknes pilsētas domes amatpersonu pie administratīvās atbildības.

Valsts amatpersonu deklarāciju pārbaude

KNAB kompetences ietvaros tika analizēta 421 (2013.gada pirmajā pusgadā 419) valsts amatpersonas deklarācija, kopumā izvērtējot 541 (2013.gada pirmajā pusgadā 676) deklarācijā norādītās ziņas.

Par nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonu deklarācijās 5 gadījumos informācija nosūtīta Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID), lai tas savas kompetences ietvaros valsts amatpersonas sauktu pie administratīvās atbildības vai kriminālatbildības.

Pārbaudes materiāli par 5 valsts un pašvaldības institūcijām nosūtīti VID, lai tas atbilstoši savai kompetencei veiktu pārbaudi, vai šajā institūcijā strādājošo amatpersonu neiekļaušana valsts amatpersonu sarakstos ir bijusi atbilstoša likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasībām un nodrošinātu to, lai visas valsts amatpersonas iesniegtu valsts amatpersonu deklarācijas.

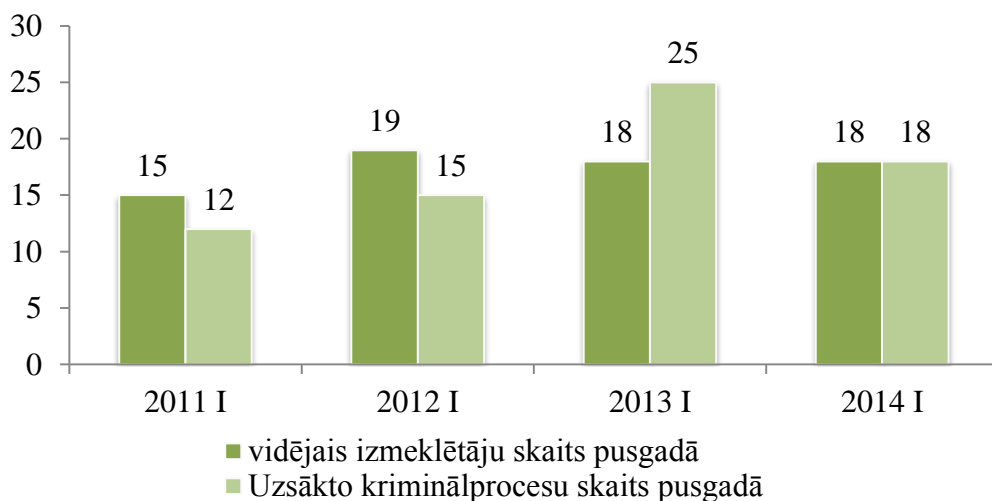
Pārskata periodā, pamatojoties uz iepriekš KNAB sniegto informāciju, **69 personas ir iekļautas valsts amatpersonu sarakstos** (2013.gadā kopā 13 personas).

Zaudējumu atlīdzināšana

Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 30.pantu, valsts amatpersonai ir pienākums atlīdzināt nodarītos zaudējumus. Ienākumi un mantiskie labumi, kas gūti, pārkāpjot šajā likumā noteiktos ierobežojumus, vai proporcionāls to pieaugums ir piekritīgi valstij. 2014.gada pirmajā pusgadā KNAB četrām valsts amatpersonām lūdza labprātīgi atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus par kopējo summu 3240 eiro. Pārskata periodā piecas valsts amatpersonas KNAB lēmumu labprātīgi izpildījušas, valsts budžeta ieņēmumu kontā pārskaitot 6798 eiro. KNAB darbības laikā atlīdzināti valstij nodarītie zaudējumi un valsts budžetā bija pārskaitīti 182 856,80 eiro.

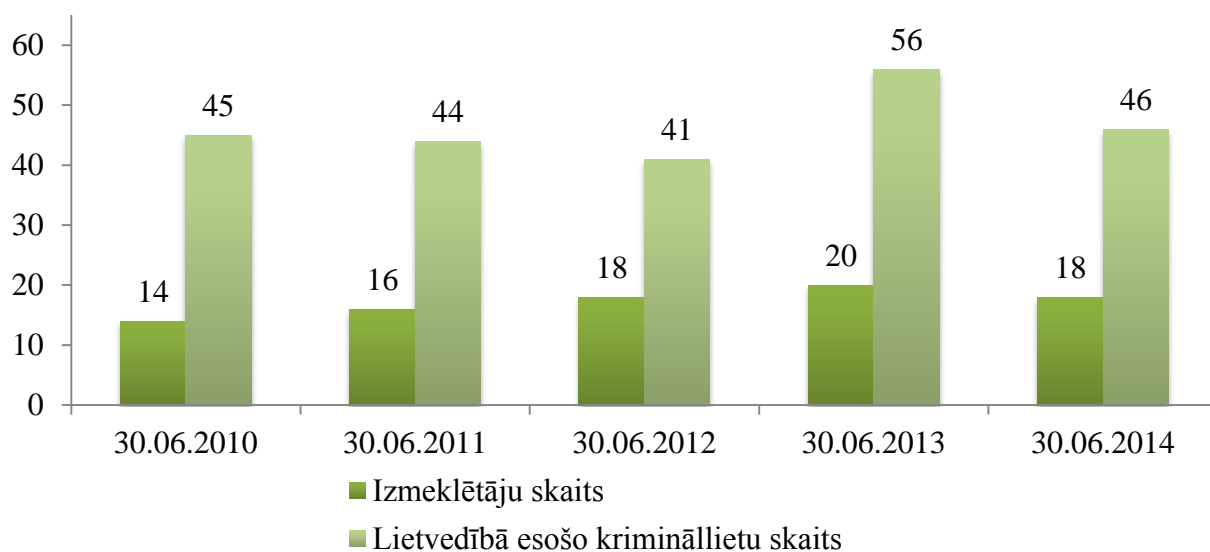
3. FUNKCIJU IZPILDE KORUPCIJAS APKAROŠANĀ

KNAB kompetencē saskaņā ar Kriminālprocesa likumu ir veikt nepieciešamās izmeklēšanas darbības, t.sk. speciālās izmeklēšanas darbības, lai izmeklētu Krimināllikumā paredzētos noziedzīgos nodarījumus valsts institūciju dienestā, ja tie ir saistīti ar korupciju, kā arī noziedzīgus nodarījumus, kuri saistīti ar politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumiem.

3.1.att. Uzsāktās krimināllietas un vidējais izmeklētāju skaits pusgadā (2011.-2014.)

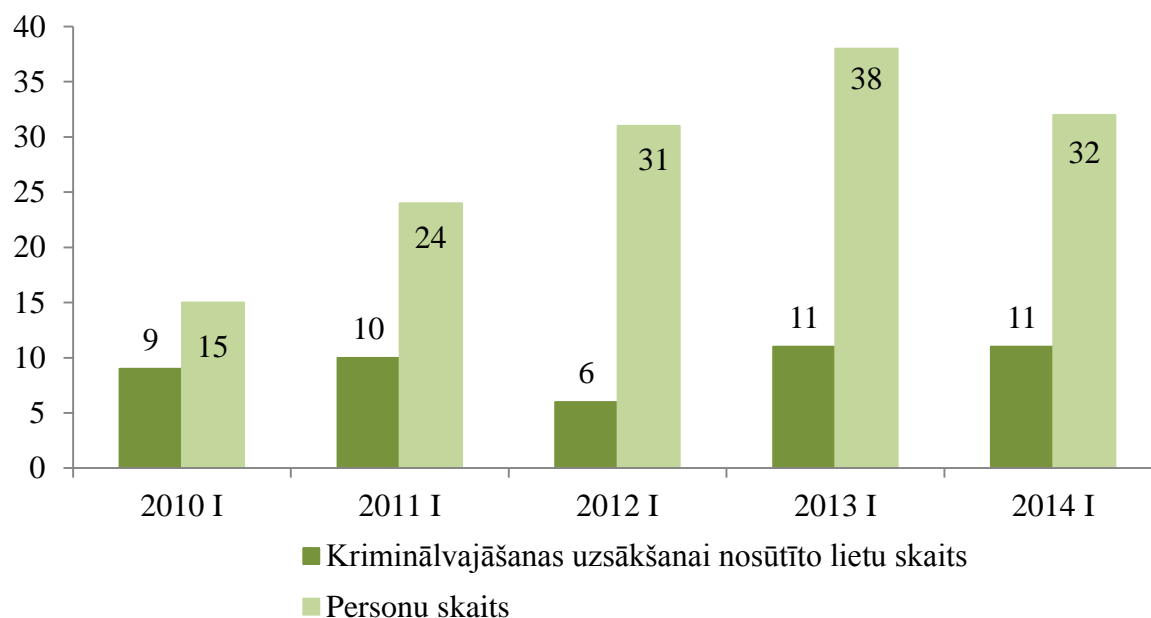
Izmeklēšanas nodaļa 2014.gada pirmajā pusgadā uzsākusi 18 kriminālprocesus (skat.3.1.att.), kas ir par 10 vairāk nekā 2013.gada otrajā pusgadā (2013.gada kopā uzsākti 33 kriminālprocesi), no tiem 9 uzsākti pēc Operatīvo izstrāžu nodaļas sniegtās informācijas, kas ir par 7 vairāk nekā 2013.gada otrajā pusgadā.

3.2.att. Izmeklēšanas nodaļā lietvedībā esošo krimināllietu skaits pirmajā pusgadā (2010.-2014.)

Izmeklēšanas nodaļas lietvedībā uz 2014.gada 30.jūniju atradās 46 krimināllietas (skat.3.2.att.), kuras izmeklē 18 izmeklētāji, kas papildus darbam pie lietvedībā esošajiem kriminālprocesiem strādā izmeklēšanas grupās, nodrošinot atsevišķu procesuālo uzdevumu izpildi, savukārt Operatīvo izstrāžu nodaļa pēc procesa virzītāja lēmuma īsteno speciālās izmeklēšanas darbības un operatīvās darbības pasākumus, Operatīvo pasākumu nodaļa veic operatīvo pasākumu un speciālo izmeklēšanas darbību tehnisko nodrošinājumu un veic operatīvo pasākumu un speciālo izmeklēšanas darbību rezultātā iegūtās informācijas apstrādi.

Papildus pārskata periodā Izmeklēšanas nodaļā un Operatīvo izstrāžu nodaļā tika uzsāktas 134 resoriskās pārbaudes (2013.gada pirmajā pusgadā 86), pabeigtas 95 resoriskās pārbaudes (2013.gada pirmajā pusgadā 73), kopumā sagatavoti 32 lēmumi par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu.

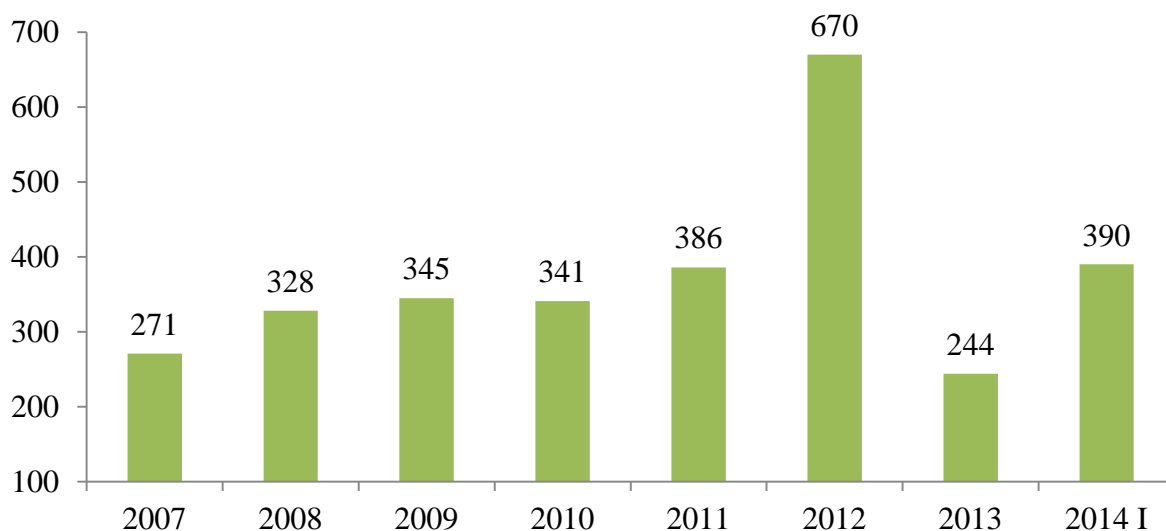

3.3.att. Kriminālvajāšanai nosūtīto lietu skaits pret personām pirmajā pusgadā (2010.–2014.)

Pārskata periodā prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti 11 kriminālprocesi pret 32 personām (2013.gada otrā pusgadā 5 kriminālprocesi pret 9 personām), 4 no nosūtītajām krimināllietām (pret 6 personām) izbeigtas prokuratūrā. No 2014.gada pirmajā pusgadā kriminālvajāšanai nodotajām 11 krimināllietām, 8 bija uzsāktas 2013.un 2014.gadā.

Lai nodrošinātu pierādījumu iegūšanu un nostiprināšanu lietvedībā esošajās krimināllietās, 2014.gada pirmajā pusgadā KNAB sagatavojis 13 tiesiskās palīdzības lūgumus uz 10 valstīm, savukārt izpildījis 3 ārvalstu tiesiskās palīdzības lūgumus. Starptautisko tiesisko palīdzību izpildi sekmēja arī KNAB sadarbība ar Latvijas pārstāvniecību *Eirojustā*,

veicinot ātrāku un efektīvāku dažādu valstu tiesībsardzības iestāžu darbinieku sadarbību pārrobežu noziedzīgu nodarījumu atklāšanā un izmeklēšanā. Pārskata periodā KNAB izmeklētāji turpināja darbu arī kopīgās izmeklēšanas grupas ietvaros, kā arī divās starpinstitucionālajās izmeklēšanas grupās, kuru ietvaros veic nepieciešamās procesuālās darbības.

3.4.att. Vidējais krimināllietu izmeklēšanas ilgums līdz nosūtīšanai kriminālvajāšanas uzsākšanai 2007.-2014.gadā

Vidējais krimināllietu izmeklēšanas ilgums līdz nosūtīšanai kriminālvajāšanas uzsākšanai 2014.gada pirmajā pusgadā bija 390 dienas. Izmeklējamo krimināllietu ilgumu ietekmē tādi faktori kā noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā iesaistīto personu skaits, ārvalstu uzņēmumu, dažādu finanšu darījumu izmantošana nozieguma pēdu slēpšanā, liels procesuālo darbību apjoms, nepieciešamo ekspertīžu veikšanas ilgums, kā arī nepieciešamība tulkot daudzus kriminālprocesa materiālus, iesaistīto ārvalstu personu liecības un tiesiskās palīdzības lūgumi.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs un Konkurences padome 2014.gadā vienojās par aktīvu sadarbību, veicot kopīgas pārbaudes pārkāpumu identificēšanai un pierādījumu iegūšanai, kā arī organizējot kopīgus informatīvus pasākumus. Paredzēts, ka KNAB un KP amatpersonas, izmantojot savas speciālās zināšanas un darba iemaņas noteiktā jomā, sniegs savstarpēju atbalstu, veicot kopīgas pārbaudes pārkāpumu identificēšanai un pierādījumu iegūšanai. Tāpat paredzēts organizēt kopīgus informatīvus pasākumus valsts un pašvaldību iepirkumu rīkotājiem.

2014.gada pirmajā pusgadā tiesai nodotas 6 KNAB izmeklētās krimināllietas kopumā pret 9 personām, vienā no tām tiesa apstiprinājusi lietā noslēgto vienošanos starp prokuroru un kukuļa pieprasīšanā un pieņemšanā apsūdzēto amatpersonu par vainas atzīšanu un sodu -

brīvības atņemšanu uz diviem gadiem nosacīti, atņemot tiesības uz trīs gadiem ieņemt amatus valsts pārvaldē. Pārskata periodā stājušies spēkā 5 spriedumi (attiecībā uz 10 fiziskām personām) iepriekšējos gados tiesai nodotajās lietās, kā arī vienai juridiskai personai par Krimināllikuma 323.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu piemērots piespiedu ietekmēšanas līdzeklis - naudas piedziņa, piedzenot no tās valsts labā naudas summu 6 400 eiro apmērā. Pēc tā stāvokļa 2014.gada 30.jūnijā dažādās tiesu instancēs tiek izskatītas vēl 40 KNAB izmeklētās krimināllietas attiecībā uz 144 personām, tai skaitā pirmās instances tiesvedība notiek 30 lietās.

3.1. Noziedzīgu nodarījumu atklāšana un izmeklēšana

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs nosūtījis Rēzeknes prokuratūrai 2013.gada maijā uzsāktā kriminālprocesa materiālus, rosinot pie kriminālatbildības saukt kādas Rēzeknes ārstniecības iestādes bijušo valdes locekli par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

Izmeklēšanas gaitā iegūto pierādījumu kopums deva pamatu KNAB izmeklētājam uzskatīt, ka Rēzeknes ārstniecības iestādes valdes loceklis, būdams valsts amatpersona, ļaunprātīgi izmantoja savu dienesta stāvokli un 2013.gada februārī bez atlīdzības nodeva utilizācijai ārstniecības iestādes īpašumā esošo medicīnisko iekārtu (datortomogrāfu), lai gan tās piegādātājs piedāvāja to atpirkt. Nerealizējot medicīnisko iekārtu tās piegādātājam par augstāko iespējamo cenu (5000 latu), valdes loceklis rīkojās ar pašvaldības mantu izšķērdīgi, pretēji ārstniecības iestādes un tās kapitāldaļu turētāja (pašvaldības) interesēm, liedzot ārstniecības iestādei gūt ienākumus un radot ievērojamus mantiskus zaudējumus 5000 latu jeb 7114,36 eiro apmērā.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs nosūtījis Rīgas tiesas apgabala prokuratūrai 2012.gada februārī uzsāktā kriminālprocesa materiālus saistībā ar iespējamo Rīgas domes Satiksmes departamenta Kontroles dienesta (Kontroles dienests) amatpersonu kukuļošanu, ierosinot kriminālvajāšanas uzsākšanu pret 5 amatpersonām un 13 privātpersonām.

Izmeklēšanas gaitā iegūto pierādījumu kopums deva pamatu KNAB izmeklētājam uzskatīt, ka Kontroles dienesta amatpersonas ilgstošā laika periodā rīkojās pretēji dienesta interesēm un pieņēma prettiesiskus mantiskus labumus (kukuļus) no autopārvadātāju pārstāvjiem, lai kukuļdevēju interesēs pienācīgi neveiktu kontroles pienākumus, nekonstatētu pārkāpumus, nepiemērotu sodus par pārkāpumiem vai par tiem piemērotu mazākus sodus.

Līdztekus pirmstiesas izmeklēšanā noskaidrots, ka viena amatpersona ļaunprātīgi izmantojusi dienesta stāvokli, rīkojusies pretēji dienesta interesēm un samazinājusi līgumsodu apmērus atsevišķu autopārvadātāju interesēs, tādējādi radot zaudējumus pašvaldībai 6049,2 eiro jeb 4260 latu apmērā.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs nosūtījis Rīgas tiesas apgabala prokuratūrai 2013.gada novembra sākumā uzsāktā kriminālprocesa materiālus par Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) amatpersonas iespējamo kukuļa pieprasīšanas un pieņemšanas faktu.

Izmeklēšanas gaitā iegūto pierādījumu kopums deva pamatu KNAB izmeklētājam uzskatīt, ka VUGD amatpersona novembra sākumā pieprasīja kukuli no kādas valsts akciju sabiedrības darbinieka, lai pēc ugunsdrošības pārbaudes veikšanas netiktu sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols par konstatētajiem ugunsdrošības pārkāpumiem šīs valsts akciju sabiedrības telpās un teritorijā. Pēc tam VUGD amatpersona pieņēma no valsts akciju sabiedrības darbinieka iepriekš pieprasīto kukuli.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs nosūtījis Ģenerālprokuratūrai 2013.gada martā uzsāktā kriminālprocesa materiālus par divu Valsts policijas Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes (ENAP) izmeklētāju iespējamo kukuļošanu.

Izmeklēšanas gaitā iegūto pierādījumu kopums deva pamatu KNAB izmeklētājam uzskatīt, ka ENAP amatpersonas izmantoja savu dienesta stāvokli un personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās pieprasīja kukuli 20 000 eiro apmērā, un pēc tam pieņēma daļu no iepriekš pieprasītā kukuļa (10 000 eiro apmērā) par labvēlīgu lēmumu pieņemšanu kukuļdevēju interesēs saistībā ar ENAP lietvedībā esošo pārbaudes materiālu. Papildus iepriekš minētajam, viena no ENAP amatpersonām izpauda valsts noslēpumu, savukārt otra pārkāpa sevišķā veidā veicamu operatīvās darbības pasākumiem pielāgotās iekārtas aprites aizliegumu.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs uzsācis krimināllietu saistībā ar kukuļa pieņemšanu.

KNAB rīcībā esošā informācija liecina, ka Valsts vides dienesta (VVD) Daugavpils reģionālās vides pārvaldes amatpersona šī gada 20.martā, tiekoties ar komercsabiedrības valdes locekli par labvēlīga lēmuma pieņemšanu saistībā ar saimnieciskās darbības veikšanu Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijā Daugavpils novadā, pieņēmusi kukuli.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs 2014.gada janvārī uzsācis kriminālprocesu pret Valsts policijas (VP) Kurzemes reģiona pārvaldes Ventspils iecirkņa amatpersonu par iespējamo dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

Izmeklēšanā noskaidrots, ka valsts amatpersona, pārsniedzot piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, pēc vairāku personu lūguma devusi norādījumus VP Kurzemes reģiona pārvaldes Ventspils iecirkņa amatpersonām nepamatoti samazināt personām piemērotos administratīvos sodus par izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē vai nepamatoti atbrīvot personas no administratīvā soda.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs ir uzsācis kriminālprocesu saistībā ar iespējamām kukuļdošanas gadījumiem Rīgas pašvaldības policijas (RPP) amatpersonai par tās pieļauto bezdarbību kādas komercsabiedrības interesēs.

Pirmstiesas izmeklēšanas laikā iegūto pierādījumu kopums deva pamatu KNAB izmeklētājam uzskatīt, ka ilgstošā laika posmā viena RPP amatpersona ir pieņēmusi vairākus kukuļus tālākai nodošanai RPP pārvaldes priekšniekam, lai tas, izmantojot savu dienesta stāvokli, rīkotos kukuļdevēja interesēs un pieļautu bezdarbību komercsabiedrības interesēs.

Pēc kukuļa nodošanas RPP amatpersonas tika aizturētas 2014.gada 13.aprīlī. Neatliekamās procesuālās darbības, tai skaitā, aizturēšanas un kratīšanas, tika veiktas, sadarbojoties ar Valsts policijas Organizētās noziedzības apkarošanas pārvaldi (ONAP), kuras lietvedībā atrodas kriminālprocess par sutenerismu organizētā grupā un izmeklēšanas laikā tika konstatēts, ka noziedzīgā nodarījuma īstenošanā iesaistītas arī RPP amatpersonas. ONAP procesa ietvaros aizturētas vēl trīs personas un tiek turpināta izmeklēšana.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbinieki šā gada aprīlī uzsāktā kriminālprocesa ietvaros, 20. maijā par iespējamu kukuļa pieprasīšanu un pieņemšanu aizturēja Rīgas domes amatpersonu.

KNAB rīcībā esošie pierādījumi liecina, ka Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta pārvaldes amatpersona šā gada aprīlī pieprasīja kukuli 13 000 eiro apmērā par nomas līguma pagarināšanu ar juridisku personu un maijā pieņēma iepriekš pieprasīto kukuli.

Kriminālprocesa ietvaros iegūto pierādījumu kopums ir pietiekams, lai KNAB izmeklētājs atzītu Rīgas domes amatpersonu par aizdomās turētu par kukuļa pieprasīšanu un pieņemšanu (Krimināllikuma 320.panta trešā daļa).

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs 2014.gada 26.maijā, nosūtīja Ģenerālprokuratūrai kriminālprocesa, kurš uzsākts š.g. martā, materiālus saistībā ar bijušā Saeimas deputāta iespējamām prettiesiskām darbībām, kas saistītas ar kukuļa piesavināšanos.

Izmeklēšanā iegūtie pierādījumi liecina, ka bijusī amatpersona piesavinājās kukuli 5000 eiro apmērā, apgalvojot, ka tas paredzēts nodošanai valsts amatpersonai par labvēlīga lēmuma pieņemšanu attiecībā uz kādas personas apžēlošanu.

Kukuļošanas starpniekam, kurš rīkojās notiesātās personas interesēs, tika apgalvots, ka kukulis tiks nodots valsts amatpersonai, kura atbildīga par apžēlošanas lūguma izskatīšanu, lai notiesātais tiktu atbrīvots no soda izciešanas.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs šā gada jūnijā uzsācis kriminālprocesu saistībā ar iespējamām Olaines pašvaldības amatpersonas prettiesiskām darbībām, t.i. prettiesiska labuma pieņemšanu.

Pirmstiesas izmeklēšanas laikā iegūto pierādījumu kopums dod pamatu KNAB izmeklētājam uzskatīt, ka Olaines pašvaldības amatpersona, lai nodrošinātu labvēlīgu lēmumu pieņemšanu un pasūtījumu nodrošināšanu no pašvaldības puses attiecībā pret vienu no būvniecības uzņēmumiem, laika posmā no 2013. gada maija līdz šī gada jūnijam, pieņēmis vairākkārtīgi kukuļus 5% apmērā no pasūtījuma summas.

4. FUNKCIJU IZPILDE POLITISKO PARTIJU UN TO APVIENĪBU FINANSĒŠANAS NOTEIKUMU IZPILDES KONTROLĒ

Veicot likumā noteiktās funkcijas politisko partiju un to apvienību finansēšanas kontroles jomā, pārskata periodā KNAB pabeidza **politisko partiju un to apvienību 2012.gada pārskatu un saņemto dāvinājumu (ziedojumu), biedru un iestāšanās naudu likumības un patiesuma pārbaudes** un saskaņā ar likumā noteikto kārtību sniedza pārskatu par atklātajiem partiju finansēšanas pārkāpumiem.

No 2012.gada sākuma politiskajām partijām vai apvienībām tiek piešķirts valsts budžeta finansējums. 2012.gada pārskatu pārbaūžu rezultātā pieņemti četri lēmumi par valsts budžeta finansējuma izlietošanas un maksājumu veikšanas kārtības ierobežojumu pārkāpšanu. Kopumā valsts budžetā saskaņā ar KNAB lēmumiem partijām jāatmaksā 68 573,90 eiro.

Saistībā ar pretlikumīgi saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem) KNAB pieņēmis divus lēmumus par finanšu līdzekļu atmaksu, uzdodot politiskajām partijām ieskaitīt valsts budžetā kopsummā 5 903,61 eiro.

Pārskata periodā 22 gadījumos politiskās partijas ir sauktas pie administratīvās atbildības un tām uzlikti naudas sodi kopsummā 1 301,93 eiro apmērā, mutvārdu aizrādījumi izteikti 9 partijām.

Lielākā daļa izdarīto pārkāpumu ir saistīti ar gada pārskatu neiesniegšanu un savlaicīgu gada pārskatu un ziedojumu sarakstu nesniegšanu. Visi saistībā ar 2012.gada pārskatu pārbaudēs konstatētajiem pārkāpumiem pieņemtie KNAB lēmumi par partiju saukšanu pie administratīvās atbildības ir stājušies likumīgā spēkā. Astoņos gadījumos politiskās partijas nav samaksājušas KNAB uzliktos naudas sodus, tāpēc šie lēmumi ir nodoti tiesu izpildītājiem piespiedu izpildei.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs ir pabeidzis politisko partiju iesniegto **2013.gada pašvaldību vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudes**.

Kopumā partijām iepriekšējām pašvaldību vēlēšanām saziēdoti 2,2 miljoni eiro, savukārt konstatētais neatļauto ziedojumu apmērs ir 29 891 eiro. Izvērtējot partiju un to apvienību iesniegtās deklarācijas, piecām partijām vai to apvienībām uzlikts administratīvais sods par neatļauto ziedojumu pieņemšanu.

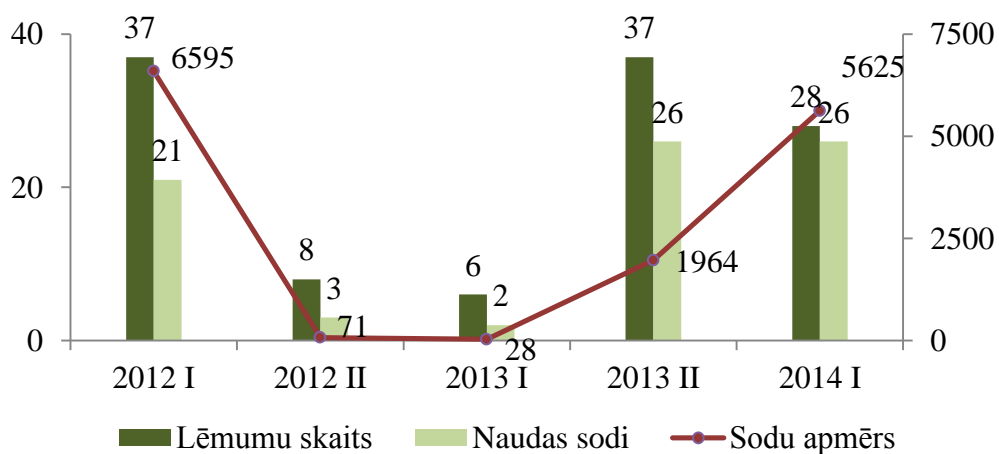
Deviņas partijas neiesniedza vēlēšanu izdevumu deklarācijas likumā noteiktajā kārtībā, no tām viena partija deklarāciju nav iesniegusi uz informatīvā ziņojuma sagatavošanas brīdi. KNAB plāno vērsties tiesā ar lūgumu apturēt minētās partijas darbību.

~9900806.docx; Informatīvais ziņojums „Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2014.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

Ir pabeigtas administratīvo pārkāpumu lietvedības politiskām partijām, kuras nav iesniegušas 2013.gada pārskatus vai nav ievērojušas to iesniegšanas kārtību. No 68 politiskām partijām un to apvienībām, kurām bija jāiesniedz 2013.gada pārskats, uz 2014.gada 1.jūliju gada pārskatus nav iesniegušas 9 partijas (A8 partija, Latviešu Zemnieku Savienība, Osipova partija, Par Dzimto Valodu!, Par Labu Latviju, Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība Par Neatkarīgu Latviju!, Sociālā Taisnīguma partija, Latvijas kustība Solidaritāte, Suverenitāte). Atbilstoši Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasībām par gada pārskatu neiesniegšanu, KNAB priekšniekam ir pienākums ierosināt attiecīgo partiju darbības apturēšanu tiesas ceļā.

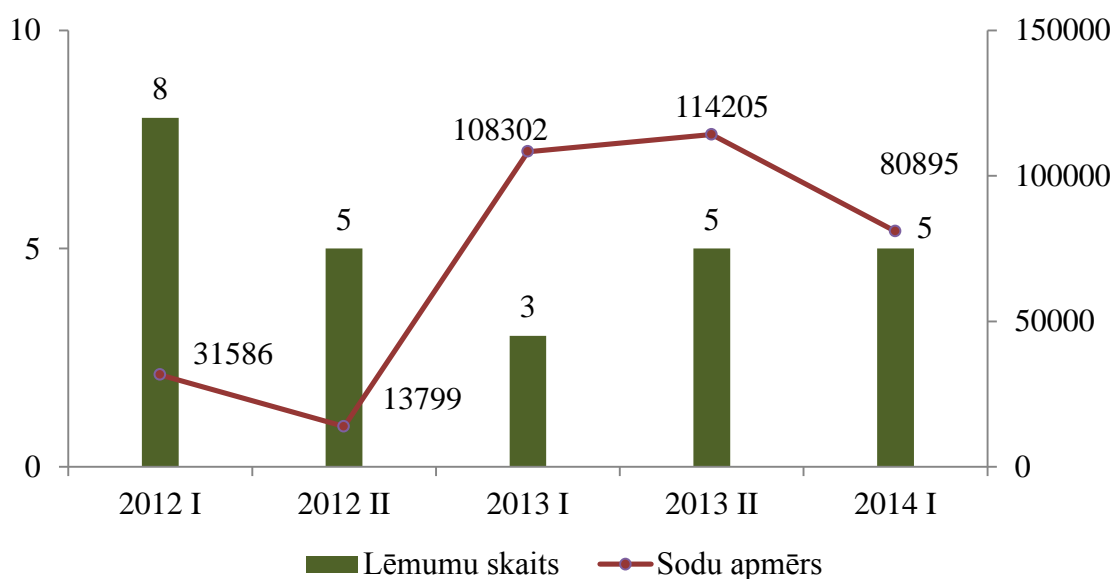
KNAB ir **uzsācis** un plāno pabeigt līdz gada beigām **14 politisko organizāciju, kas piedalījās 2014.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās, ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudi**. Lai veiktu vispusīgu un objektīvu pārbaudi, KNAB izvērtēs partiju iesniegtos grāmatvedības attaisnojuma dokumentus, salīdzinās partiju iesniegtos datus ar KNAB rīcībā esošo informāciju un saņemtajiem iesniegumiem, kā arī veiks citas darbības, lai izvērtētu politisko spēku priekšvēlēšanu aģitācijai tērēto līdzekļu apmēru un atbilstību likuma prasībām. Par visās iesniegtajās deklarācijās atklātajiem politisko organizāciju (partiju) finansēšanas noteikumu pārkāpumiem, kā arī par pasākumiem, kas veikti to novēršanai, informēs sabiedrību. Saņemtās deklarācijas ir publicētas KNAB mājas lapā www.knab.gov.lv, sadaļā "Partiju finanses".

2014.gada pirmajā pusgadā saņemti 69 politisko partiju un to apvienību 2013.gada pārskati un iepriekšējo gadu pārskatu precizējumi, **uzsāktas 2013.gada pārskatu pārbaudes**, pabeigtas 37 pārbaudes par 2012.gada pārskatiem. Uzsāktas 55 resoriskās pārbaudes un pabeigtas 52 pārbaudes.

4.1.att. Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās un politiskajām partijām piemērotais administratīvais sods (eiro) pusgadā (2012.-2014.)

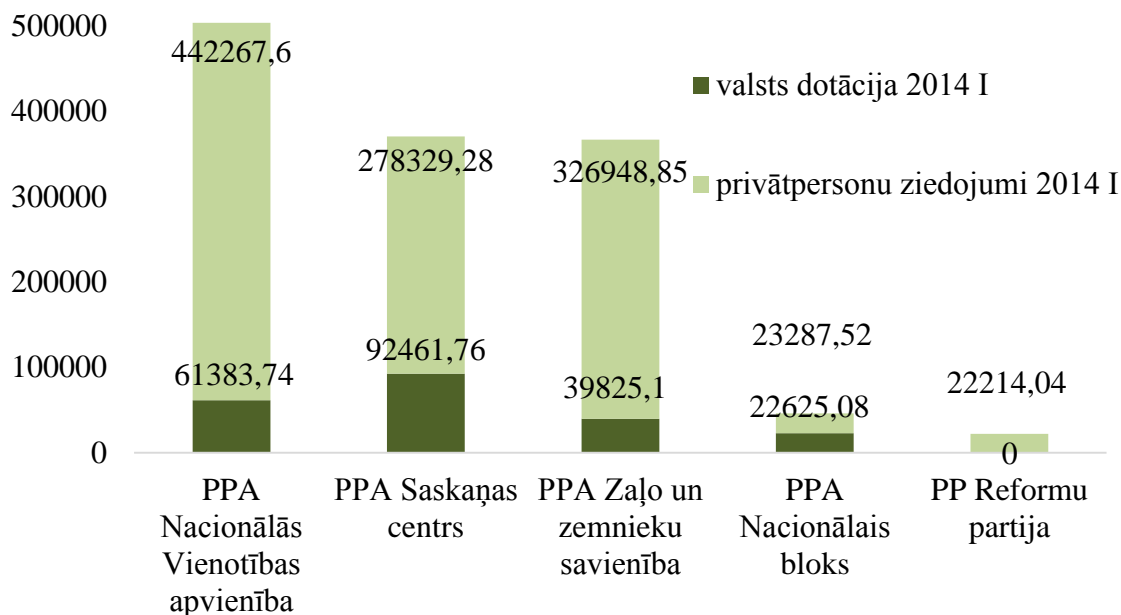
Par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma un Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma normu pārkāpumiem 2014.gada pirmajā pusgadā tika pieņemti 28 lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās, kuru ietvaros pie administratīvās atbildības sauktas 26 politiskās partijas, piemērojot tām naudas sodu kopumā 5625 eiro apmērā, bet 2 gadījumos konstatētie pārkāpumi tika atzīti par maznozīmīgiem un partijām izteikts mutvārdu aizrādījums (skat. 4.1.attēlu). Divos gadījumos pie administratīvās atbildības tika sauktas citas juridiskās un fiziskās personas, uzliekot tām naudas sodus kopumā 520 eiro apmērā. Salīdzinot ar 2013.gadu, 2014.gadā kopumā nav samazinājies lēmumu skaits par partiju saukšanu pie administratīvās atbildības, kas liecina, ka politiskās partijas arvien pieļauj nozīmīgus pārkāpumus savā finansiālajā darbībā.

4.2.att. Pieņemto lēmumu par pretlikumīgi saņemtā finansējuma atmaksu, apmērs (eiro) pusgadā (2012.-2014.)

2013.gadā tika mazināta nelegāli iegūto līdzekļu pretlikumīgas izmantošanas iespēja politisko partiju finansēšanā, stājoties spēkā grozījumiem Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā, kas paredz, ka politiskajām partijām iemaksātos finanšu līdzekļus, kuru izcelsmi ziedotājs nevar pierādīt, partijām jāieskaita valsts budžetā, nevis jāatmaksā ziedotājam. Savukārt jaunais Priekšvēlēšanu aģitācijas likums, kurš stājās spēkā 2013.gada 1.janvārī, noteica vienotu aģitācijas kārtību pirms pašvaldību, Saeimas un Eiropas Parlamenta vēlēšanām, t.sk., paredzot administratīvo resursu izmantošanas aizliegumu. Pārskata periodā tika pieņemti četri lēmumi par pretlikumīgi saņemto finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā – kopumā 5519.11 eiro apmērā un pieci lēmumi par pretlikumīgi izlietotā valsts budžeta finansējuma ieskaitīšanu valsts budžetā 80 895 eiro apmērā (skat. 4.2.attēlu).

Pamatojoties uz KNAB izdotajiem administratīvajiem aktiem, pārskata periodā valsts budžetā ir ieskaitīti kopumā 6405.31 eiro.

4.3.att. Partiju un to apvienību saņemtie finanšu līdzekļi 2014.gada pirmajā pusgadā (eiro)

2014.gadā turpinājās politisko partiju finansēšana no valsts budžeta, kur četras politiskās partijas vai to apvienības 2014.gadā kopumā saņēma 216 295,70 eiro. Ievērojot to, ka stājies spēkā KNAB priekšnieka 2012.gada 1.jūnija lēmums par Reformu partijas saukšanu pie administratīvās atbildības saistībā ar 2011.gada vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā nenorādītiem darījumiem 38 048 latu apmērā, politiskajai partijai tika pārtraukta piešķirtā valsts budžeta līdzekļu izmaksa, jo iestājās likumā noteiktie apstākļi, kas nepieļauj turpmāku valsts budžeta finansējuma saņemšanu. Savukārt vienai politisko partiju apvienībai (Nacionālais bloks) no 2014.gada 15.aprīļa pārtraukta valsts budžeta finansējuma izmaksa, jo partiju apvienība izbeigusi savu darbību.

2014.gada pirmajā pusgadā ir iesniegti tiesā divi prasības pieteikumi - izbeigt politisko partiju darbību par 2011.gada pārskatu neiesniegšanu.

Pārskata periodā KNAB priekšniekam apstrīdēti 3 nodaļas lēmumi par pretlikumīgi saņemtā finansējuma atmaksu, KNAB priekšnieks lēmumus atstāja spēkā, divi no tiem apstrīdēti tiesā (Politisko partiju apvienība "Saskaņas centrs", Politisko partiju apvienība "Zaļo un Zemnieku Savienība").

4.1. Priekšvēlēšanu aģitācijas kontrole

Priekšvēlēšanu aģitācijas kontrolē KNAB pirms Saeimas, Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām kontrolē priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumu izpildi atbilstoši likumos par priekšvēlēšanu aģitāciju noteiktajai kompetencei.

Ievērojot to, ka 2014.gada 24.maijā notika kārtējās Eiropas Parlamenta vēlēšanas un 2014.gada 4.oktobrī notiks kārtējās parlamenta vēlēšanas, kurās vēlēs 12.Saeimu, KNAB pastiprinātu uzmanību veltīja normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanai priekšvēlēšanu aģitācijā.

Pārskata periodā saņemti 280 un pārbaudīti 383 ziņojumi (2013.gada pirmajā pusgadā pārbaudīti 251) par politisko partiju saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem) 2013. un 2014.gadā. Tāpat saņemti un publicēti 26 saraksti par iestāšanās un biedru naudu, kā arī 19 vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas.

KNAB 2014.gadā informēja par apkopoto informāciju saistībā ar politisko partiju un to apvienību, kā arī ar tām nesaistīto personu noslēgtajiem priekšvēlēšanu aģitācijas līgumiem un priekšvēlēšanu izdevumu apmēra kontroli pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

KNAB 2014.gada pirmajā pusgadā ir apkopojis vairāk nekā 780 paziņojumus par noslēgtajiem līgumiem vai tajos veiktajām izmaiņām saistībā ar priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanu televīzijā, radio, preses izdevumos, internetā, telpās un publiskajās vietās, pasta pakalpojumu izmantošanu, kā arī labdarības pasākumu finansēšanu un sponsorēšanu.

Apkopojot informāciju līdz Eiropas Parlamenta vēlēšanu dienai, tika secināts, ka neviena politiskā partija vai to apvienība, kā arī ar tām nesaistīta persona nav veikusi aģitāciju par summu, kas pārsniedz tām noteikto pieļaujamo priekšvēlēšanu izdevumu apmēru, līdz ar to KNAB nav bijis nepieciešams realizēt ar likumu piešķirtās tiesības apturēt kāda aģitācijas veicēja maksas priekšvēlēšanu aģitāciju.

Likums nosaka, ja priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā KNAB konstatē, ka partija vai to apvienība, kā arī ar tām nesaistīta persona ir veikusi aģitāciju par summu, kas pārsniedz tām noteikto pieļaujamo priekšvēlēšanu izdevumu apmēru, KNAB priekšnieks pieņem lēmumu par aizliegumu veikt turpmāko priekšvēlēšanu aģitāciju par maksu. Kopš 2009.gada, kad spēkā stājās minētā likuma norma, KNAB nav bijis nepieciešams realizēt ar likumu piešķirtās tiesības apturēt kādas politiskās partijas vai to apvienības maksas priekšvēlēšanu aģitāciju.

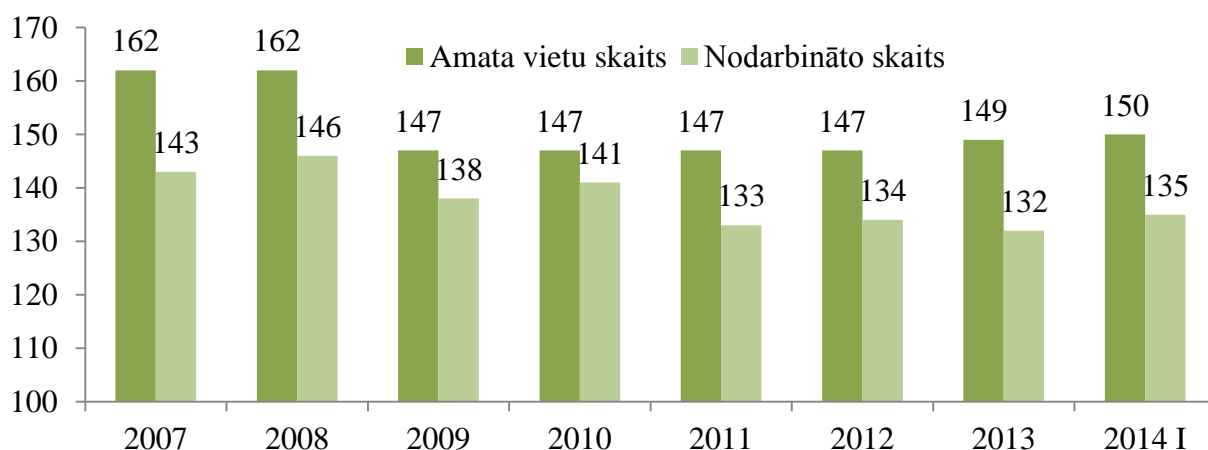
5. PERSONĀLPOLITIKA UN IEKŠĒJĀ KONTROLE

KNAB amatpersonas un darbinieki darbojas vienotā hierarhiskā sistēmā, kur viens darbinieks ir padots citam darbiniekam. KNAB darbinieki darbojas savas kompetences ietvaros un savus pienākumus pilda un īsteno patstāvīgi.

KNAB priekšnieka vietnieki vērtē tiem pakļauto nodaļu vadītājus un sniedz priekšlikumus viņu atalgojumu, piemaksu un apbalvojumu noteikšanai.

Nodaļu vadītāji iesniedz tiešajam priekšniekam priekšlikumus par nodaļas struktūru un darba organizāciju, darbinieku iecelšanu amatā un atbrīvošanu no amata, darbinieka pienākumu apjomu, darbības rezultātiem, materiālo un morālo stimulēšanu, saukšanu pie disciplinārbildības, kā arī darbinieka kvalifikācijas paaugstināšanu.

Juridiskā un personālvadības nodaļa nodrošina KNAB personāla vadības funkciju izpildi un to attīstību iestādē.

5.1.att.Amata vietu dinamika no 2007.gada līdz 2014.gada pirmajam pusgamam

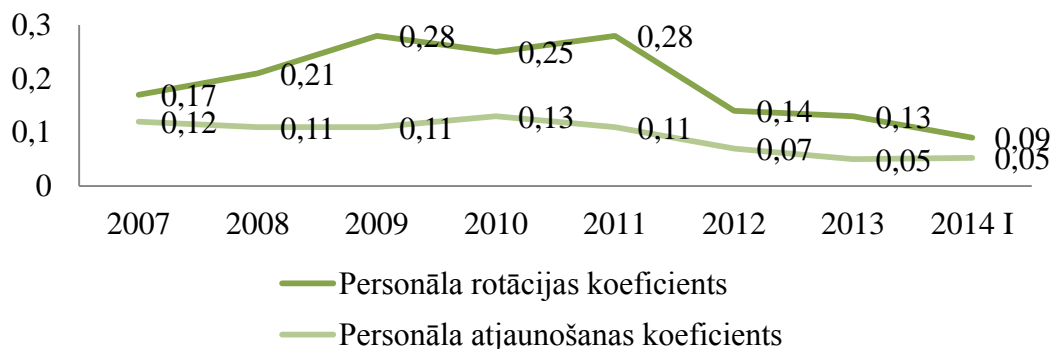
Pārskata perioda sākumā KNAB strādāja 132 darbinieki, savukārt uz 2014.gada 30.jūniju 135 darbinieki. Kopumā iestādē 2014.gada pirmajā pusgadā bija 150 amata vietas (skat. 5.1.attēlu).

2014.gada pirmajā pusgadā amatā iecelti 7 darbinieki, no amata atbrīvoti 5 darbinieki.

Amata vietu aizpildījums uz 2014.gada 30.jūniju

N.p.k.	Amati	Amata vietas	Amatu vietu aizpildījums		
			Aizpildītās amata vietas	Vakantās amata vietas	Informācija nosūtīta uz SAB pielaišanas saņemšanai
1.	Vadība	3	3		
2.	Korupcijas apkarošanas joma	67	61	6	3
3.	Korupcijas novēršanas joma	42	37	5	2
4.	IT joma	5	4	1	
5.	Juristi	8	6	2	2
6.	KNAB darba nodrošināšanas joma	20	20 (1 darbinieks uz laiku)	1	1
7.	Personāla vadība	2	2		
8.	Ziņojumu centrs	3	2	1	
	KOPĀ	150	135	16	8

Pārskata perioda beigās iestādē bija 16 vakantas amata vietas (skat. 5.1.attēlu), no tām uz 8 amata vietām ir atlasīti pretendenti un informācija nosūtīta Satversmes aizsardzības birojam speciālās atļaujas saņemšanai.

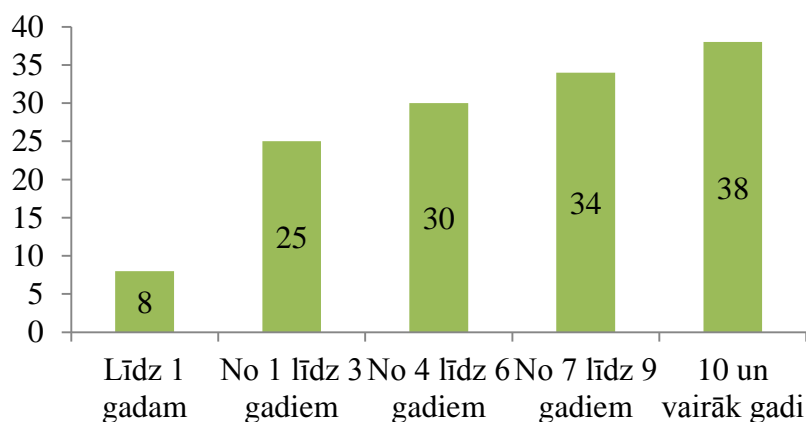
5.2.att. Personāla mainība no 2007.gada līdz 2014.gada pirmajam pusgamam

Personāla rotācijas koeficients¹ norāda uz personāla mainību un 2014.gada pirmajā pusgadā tas bija 0,09 (skat. 5.2.attēlu) no kā var secināt, ka iestādē personāla mainība ir neliela un tā spēj noturēt personālu, savukārt personāla atjaunošanas koeficients² 2014.gada pirmajā pusgadā (0,05), kas norāda, ka iestāde operatīvi aizpilda vakantos amatus.

¹ pieņemto skaits + atbrīvoto skaits/darbinieku vidējais skaits

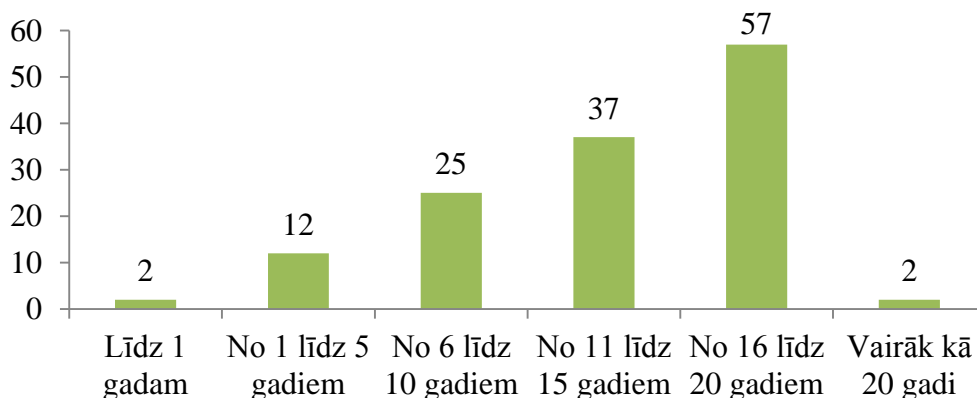
² pieņemto skaits/darbinieku vidējais skaits

2014.gada 30.jūnijā KNAB strādāja 128 darbinieki ar augstāko izglītību un 7 darbinieki ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību, 78 (57.8%) darbinieki ir ieguvuši profesionālo augstāko izglītību vai bakalaura grādu, 56 (41,5%) maģistra un 1 doktora grādu.

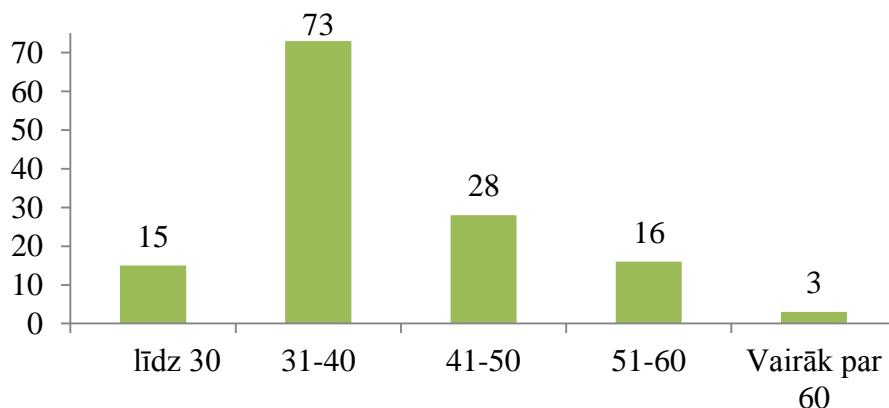
5.3.att. Darbinieku vidējais darba stāžs iestādē

53 % KNAB darbinieki strādā iestādē vairāk kā 7 gadus, tikai 6 % darbinieku strādā iestādē mazāk kā gadu.

5.4.att. KNAB darbinieku kopējais darba stāžs valsts pārvaldē

44 % KNAB darbinieku strādā valsts pārvaldē vairāk kā 16 gadus, no kā secināms, ka KNAB strādā profesionāli darbinieki ar lielu pieredzi valsts pārvaldē.

5.5.att. KNAB darbinieku vidējais vecums

54 % darbinieku ir vecumā no 31 līdz 40 gadiem.

5.1. Personāla atlase

KNAB jaunu darbinieku atlases procedūras veido caurspīdīgas un atklātas, lai nodrošinātu, ka darbam iestādē tiek pieņemti piemērotākie kandidāti, taču, lai piesaistītu profesionāļus ar lielu pieredzi, izmanto arī vervēšanas metodi. Lai nodrošinātu personāla izaugsmes iespējas, tiek organizēti arī iekšējie konkursi. Personāla atlases procedūra noteikta 2012.gada 5.janvāra kārtībā Nr. 1-4/1 „Kārtība, kādā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā tiek organizēta pretendentu uz vakantajām mata vietām atlase”, kas ir saskaņota ar Ministru prezidentu.

Vakantā amata specifikai atbilstošāko pretendentu atlases veidu, pēc konsultēšanās ar atbildīgo personu ierosina KNAB darbinieks, kura padotībā atrodas vakantais amats.

Pretendentu atlasē uz amatiem, kas nodrošina KNAB funkcijas korupcijas apkarošanā, politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpilde kontrolē un KNAB iekšējās drošības funkciju, atklāta konkursa procedūru saskaņā ar kārtību nepiemēro, bet praksē tiek rīkoti atklāti konkursi, piemēram, uz izmeklētāju amatiem.

Pretendentu atlasē uz amatiem, kas nodrošina KNAB funkcijas korupcijas novēršanā un KNAB atbalsta funkcijas, piemēro atklāta konkursa procedūru, izņemot gadījumus, kad atklāta konkursa izsludināšana var kaitēt minēto funkciju nodrošināšanas nepārtrauktību.

Obligātās prasības pretendentiem, kas var būt par KNAB amatpersonu vai darbinieku noteiktas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā.

Lai atlasītu personālu 2014.gada pirmajā pusgadā, KNAB piemēroti dažādi pretendentu atlases veidi, t.sk. atklāti konkursi uz vakantajiem amatiem, informāciju par vakantajiem amatiem publiskojot. Konkursa pretendentes izvērtē komisija un vērtēšanai tiek izmantoti vienoti kritēriji, savukārt pēc konkursa noslēguma iestāde informē pretendentes par komisijas lēmumu.

2014.gada pirmajā pusgadā piemērotas šādas pretendentu atlases procedūras:

1. Atklāts konkurss

Amats	Pieteikušies pretendenti	Atlases procedūras fāze
Galvenais speciālists (starptautisko attiecību jautājumos)	10	1 kandidātu SAB vērtē pielāides saņemšanai pieejai valsts noslēpumam
Izmeklētājs(3 vakances)	22	3 kandidātus SAB vērtē pielāides saņemšanai pieejai valsts noslēpumam
Galvenais speciālists (politikas plānošanas jautājumos) amats vakants uz laiku	7	1 kandidātu SAB vērtē pielāides saņemšanai pieejai valsts noslēpumam

Galvenais speciālists (jurists) (2 vakances)	32	2 kandidātus SAB vērtē pielaišanas saņemšanai pieejai valsts noslēpumam
--	----	---

2. Slēgts konkurss

Amats	Pieteikušies pretendenti	Atlases procedūras fāze
Izmeklēšanas nodaļas vadītāja vietnieks	5	Iecelts amatā iekšējā konkursa rezultātā
KNAB priekšnieka vietnieks (korupcijas apkarošanas jautājumos)	4	Konkurss beidzās bez rezultāta

3. Izmantota vervēšanas metode

Amats	Pieteikušies pretendenti	Atlases procedūras fāze
Galvenais speciālists (politikas plānošanas jautājumos)	1	Iecelts amatā
Iekšējās drošības nodaļas vadītājs	1	Iecelts amatā
Juridiskās un personālvadības nodaļas vadītājs	1	1 kandidātu SAB vērtē pielaišanas saņemšanai pieejai valsts noslēpumam
Galvenais speciālists (iekšējais auditors)	1	1 kandidātu SAB vērtē pielaišanas saņemšanai pieejai valsts noslēpumam

Personāla atlases procesā ir jānodrošina kandidātu atbilstības izvērtēšana gan Korupcijas novēršanas un apkarošana likumā noteiktajām obligātajām prasībām, gan arī atbilstības likumā „Par valsts noslēpumu” noteiktajām prasībām, lai saņemtu speciālo atļauju pieejai valsts noslēpumam. Līdz ar to **pretendentu atlase KNAB ir ilgstošs process**. Tas sastāv no diviem etapiem – pretendenta profesionālās atbilstības izvērtējuma – iegūtā izglītība, darba pieredze, pretendenta spēja analizēt lielu informācijas apjomu, spēja pieņemt lēmumus, citas prasmes, iemaņas, un personas izvērtējuma, lai saņemtu speciālo atļauju pieejai valsts noslēpumam. Šo izvērtējumu saskaņā ar likuma „Par valsts noslēpumu” 10.panta 3.punktā noteikto veic Satversmes aizsardzības birojs. Salīdzinoši **ilgā darbinieku atlases procedūra KNAB ir uzskatāma par visai būtisku papildu apgrūtinājumu jaunu darbinieku piesaistē**, jo ne visi kandidāti ir gatavi gaidīt gandrīz pus gadu līdz reālai darba gaitu uzsākšanai. Turklāt pastāv iespēja, ka pēc ilgstošā (apmēram 3 līdz 4 mēnešu) Satversmes aizsardzības biroja izvērtējuma tiek atzīts, ka personai nav izsniedzama speciālā atļauja pieejai valsts noslēpumam, līdz ar ko KNAB jauno darbinieku ir gaidījis veltīgi un konkurss ar tikpat ilgstošu pretendentu atlasi uz vakanto amatu sludināms atkārtoti.

Kopš 2012.gada beigām līdz šim brīdim KNAB ir organizēti 3 atklāti konkursi, lai aizpildītu vakantos izmeklētāju amatus un 1 iekšējais konkurss, lai aizpildītu vakanto Izmeklēšanas nodaļas vadītāja vietnieka amatu. Pirmajā konkursā pieteicās 29 pretendenti, no ~9900806.docx; Informatīvais ziņojums „Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2014.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

kuriem tika atlasīti divi pretendēti, kuri vislielākajā mērā atbilda konkursā uz vakanto izmeklētāja amatu izvirzītajām prasībām. Šobrīd abi kandidāti strādā KNAB.

2013.gada otrajā pusē tika izsludināts jauns konkurss uz 2 vakantajiem izmeklētāju amatiem. Uz šo konkursu pieteicās 20 pretendenti, no kuriem atlasīja 3 pretendētus, viens no pretendentiem atteicās ieņemt vakanto izmeklētāja amatu, bet abu pārējo pretendentu atbilstību darbam KNAB aicināja atkārtoti izvērtēt SAB, jo viņu rīcībā bija informācija, kas radīja šaubas par piemērotību darbam KNAB. Rezultātā KNAB priekšnieks pieņēma lēmumu abiem kandidātiem atteikt iespēju ieņemt izmeklētāja amatu.

2014.gada aprīlī tika izsludināts trešais atklātais konkurss uz 3 vakantajiem izmeklētāju amatiem. Konkursā pieteicās 22 pretendenti, no kuriem tika atlasīti 4 piemērotākie kandidāti (jo konkursa laikā atbrīvojās viens izmeklētāja amats), kurus SAB vērtē pielaišanas saņemšanai pieejai valsts noslēpumam.

2014.gada sabiedriskās konsultatīvās padomes sēdē KNAB priekšnieks, atzīstot, ka pastāv problēma par profesionālu kadru trūkumu tiesību sargājošās institūcijās, aktualizēja jautājumu par iespējamu Policijas Akadēmijas atjaunošanu vai kādas citas specializētās augstākās izglītības iestādes dibināšanu, lai sagatavotu profesionālus un zinošus kadrus visām Latvijas tiesību sargājošām institūcijām.

5.2. Personāla motivēšana

Valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības koncepcijā (apstiprināta ar Ministru kabineta 2013.gada 6.februāra rīkojumu Nr.48), analizējot valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības politiku, ir identificētas šādas problēmas:

- 1) valsts pārvalde kā darba devējs nespēj piedāvāt nodarbinātajiem svarīgus motivācijas un profesionālās izaugsmes pasākumus;
- 2) nav izveidota augstākā līmeņa vadītāju kompetenču attīstīšanas sistēma;
- 3) sabiedrībā ir izveidojies negatīvs valsts pārvaldes tēls, un iestādes nevelta pietiekamus resursus iekšējās kultūras stiprināšanai.

Minēto problemātiku KNAB var attiecināt arī uz KNAB cilvēkresursu attīstības tendencēm.

Pēdējo gadu laikā, kad samazināti valsts budžeta līdzekļi un ievērojami pieaudzis darba apjoms, KNAB atkarībā no rīcībā esošā finansējuma nodrošina darbinieku apmācības.

KNAB nodarbināto profesionālās zināšanas un iemaņas pamatā tiek pilnveidotasursos, semināros un atsevišķās konferencēs komandējumu laikā ārvalstīs.

KNAB 2014.gadam lūdza piešķirt finanšu līdzekļus darbinieku apmācībām 50 darbiniekiem gadā, līdzekļus svešvalodu apguvei 10 darbiniekiem gadā, līdzekļus divu darbinieku dalībai Starptautiskās Pretkorupcijas vasaras skolā – finanšu līdzekļi netika piešķirti.

Ievērojot to, ka KNAB budžetā nav paredzēti finanšu līdzekļi piemaksu piešķiršanai, virsstundu darba apmaksai, iestāde uz vakanto amatu rēķina varēja piešķirt piemaksas un apmaksāt virsstundu darbu. Iesniedzot jauno politikas iniciatīvu pieprasījumu, KNAB sākot ar 2014.gadu ir piešķirti finanšu līdzekļi darbinieku motivācijai (uz trim gadiem).

Papildus KNAB, saistībā ar izmaiņām izmeklētāju amatu klasifikācijā, 2014.gadā piešķirti finanšu līdzekļi atlīdzībai, un 2014.gadā septiņiem izmeklētājiem palielināta mēnešalga.

2014.gadā KNAB papildus piešķirta štata vieta un finansējums, lai nodrošinātu papildus uzlikto kontroles funkciju.

Kopumā KNAB ir labi darba apstākļi, noteikts atbilstošs un konkurētspējīgs atalgojums, KNAB vadība nodrošina efektīvu informācijas apmaiņu un komunikāciju iestādes iekšienē, regulāri pārstāv iestādes intereses un ir iegūts atbalsts vairākām KNAB iniciatīvām.

KNAB darbinieki tiek iesaistīti kopēju lēmumu pieņemšanā, piedaloties dažādās darba grupās, komisijās, starpinstitūciju un ārvalstu darba grupās.

2014.gada pirmajā pusgadā KNAB darbinieki piedalījās šādos kvalifikācijas celšanas pasākumos:

- Izmeklēšanas nodaļas darbinieku organizētās mācībās KNAB par administratīvo un krimināltiesību mijiedarbību un noziedzīgu nodarījumu konstatēšanu KNAB pārbaudes materiālos;

- Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas organizētās mācībās KNAB par interešu konflikta novēršanu;

- darbinieki piedalījās seminārā „ES struktūrfondu un kohēzijas fonda ieviešanas sistēma 2007.-2013.gada plānošanas periodā, neatbilstību administrēšana un finanšu interešu aizsardzība”;

- KNAB darbiniekiem tika organizēts seminārs par administratīvo izmaksu aprēķināšanu un administratīvā sloga samazināšanu;

- viens izmeklētājs Tiesnešu mācību centrā apmeklēja semināru „Procesuālo darbību veikšana, izmantojot tehniskos līdzekļus. Noziedzīgu nodarījumu kvalificējošās pazīmes. KL un KPL aktualitātes saistībā ar direktīvu 2010/64/ES un 2012/13/ES”;

- IT darbinieks piedalījās Kriminālizlūkošanas atbalsta informācijas sistēmas administrēšanas mācībās;

- darbības nodrošinājuma speciālisti piedalījās seminārā "Iepirkumu komisijas un iepirkumu organizētāju pārstāvju loma un administratīvā atbildība publiskajos iepirkumos";

- galvenais speciālists politikas plānošanas jomā piedalījās konferencē "Tiesas juridiskās kultūras telpā";

- četri darbinieki piedalījās OLAF rīkotajās apmācībās par datorekspertīzēm;

- trīs darbinieki piedalījās mācībās par speciālās tehnikas izmantošanu Polijā un Beļģijā;

- organizētas apmācības Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Sevišķi svarīgi lietu izmeklēšanas prokuroriem un KNAB darbiniekiem par KNAB tehniskām iespējām veikt PC un mobilo telefonu apskati;

- divi darbinieki pārstāvēja iestādi starptautiskajā konferencē Albanijā "Prevention of Corruption – Main Trends and Examples of Successful Practice in Eastern Europe and Central Asia";

- divi apkaršanas bloka darbinieki piedalījās Rumānijā noslēguma konferencē "Labās prakses apmaiņas korupcijas atklāšanā, izmeklēšanā un sodīšanā Eiropas Savienībā veicināšana";

- izmeklētājs piedalījās sanāksmē Tallinā par korupcijas novēršanas un apkaršanas jautājumiem;

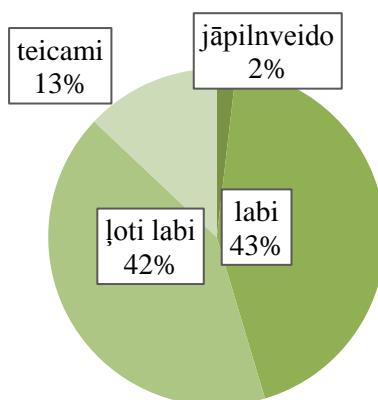
Pēdējā gada laikā KNAB ir izveidojusies laba sadarbība ar Polijas kolēģiem, regulāri KNAB darbinieki dodas komandējumos uz Poliju, lai piedalītos konferencēs par korupcijas novēršanas un apkaršanas jautājumiem.

Kopš 2012.gada KNAB liela uzmanība tiek pievērsta svešvalodu apmācībai. Darbinieki svešvalodas apgūst gan pašmācības ceļā, gan apmeklējot Valsts administrācijas skolas un Franču institūta organizētos franču valodas kursus.

Turklāt 2014.gadā KNAB tiks organizēta 30 darbinieku angļu valodu zināšanu testēšana, pēc kuras 15 sekmīgākajiem tiks piedāvāta iespēja apmeklēt intensīvos divu nedēļu KNAB apmaksātus angļu valodas kursus. Savukārt diviem sekmīgākajiem intensīvo kursu beidzējiem (vienam no apkaršanas bloka un vienam no novēršanas bloka), KNAB finanšu resursu ietvaros būs iespēja papildināt angļu valodas zināšanas ārzemēs. Šobrīd KNAB slēdz līgumu ar mācību firmu par darbinieku angļu valodas zināšanu testēšanu un apmācību.

Personāla novērtēšana

Darbinieku novērtēšana KNAB tiek realizēta nevis formāli, bet pēc būtības, novērtējot faktisko darba izpildi. Novērtēšana ir nozīmīgs personālvadības process, kas nodrošina vadītājam iespēju izvērtēt ikviena darbinieka spējas un ieguldījumu iestādes kopējo mērķu sasniegšanā, kā arī kalpo kā darbinieku motivējošs instruments. Darba izpildes novērtēšanas mērķis ir nodrošināt darbinieku darba izpildes novērtēšanu konkrētā laika periodā atbilstoši normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem. Novērtēšanas rezultāti tiek izmantoti mācību vajadzību noteikšanai, darbinieka karjeras attīstības plānošanai un iespējamai atalgojuma pārskatīšanai.

5.6.att. Darbinieku darba izpildes novērtējuma rezultāti par 2013.gadu

KNAB darbinieku darba izpildes novērtēšana par 2013.gadu veikta 108 darbiniekiem, no tiem 43 % darbinieku darba izpilde novērtēta ar *labi* (darba izpilde pilnībā atbilst prasībām visā novērtēšanas periodā) un 42 % darbinieku darba izpilde novērtēta ar *ļoti labi* (darba izpilde pārsniedz prasības atsevišķos novērtēšanas perioda posmos vai atsevišķos darba izpildes kritērija aspektos), kas ļauj secināt, ka KNAB strādā augsti kvalificēti darbinieki.

Amata apraksti 2014.gada pirmajā pusgadā mainīti 13 darbiniekiem, mēnešalga mainīta (palielināts atalgojums) 12 darbiniekiem. KNAB darbiniekiem tiek piešķirts papildus atvaļinājums, kas atkarīgs no novērtējuma (5 darba dienas par novērtējumu „labi” un 6 par „ļoti labi” un „teicami”).

KNAB ir ierobežotas karjeras iespējas, tāpēc kā pozitīvu praksi varētu minēt to, ka katrā nodaļā ir apzināti vismaz viens vai vairāki darbinieki, kuri spēj aizvietot nodaļas vadītāju viņa prombūtnes laikā. Tādējādi, iezīmējas personāla attīstībai svarīgs virziens, nosakot attīstības prioritātes, darbinieki tiek vērtēti, kā potenciālie vadītāji vai kā eksperti savā jomā.

5.3. Atlīdzība un sociālās garantijas

KNAB darbinieku atalgojums tiek noteikts, pamatojoties uz 2009.gada 1.decembra likumu „Valsts un pašvaldību institūciju un amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums”, Ministru kabineta 2010.gada 30. novembra noteikumiem Nr.1075 „Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs” un Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumiem Nr.66 „Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanas kārtību”.

KNAB budžets 2014.gadam saskaņā ar 2013.gada 7.novembrī pieņemto likumu „Par valsts budžetu 2014.gadam” ir 4 721 874 eiro, t.sk. atlīdzībai paredzētie finanšu līdzekļi 2 844 348 eiro.

Saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 7.¹ panta pirmo daļu valsts tiešās pārvaldes iestāžu amatpersonu un darbinieku atalgojumu nosaka ņemot vērā amatam atbilstošu mēnešalgu grupu, amatpersonas (darbinieka) kvalifikācijas pakāpi, ko veido divas komponentes – amatpersonas (darbinieka) darbības un tās rezultātu novērtējums un valsts dienestā nostrādātais laiks. Minētie nosacījumi tiek piemēroti arī KNAB darbinieku atalgojuma noteikšanai.

Vidējā KNAB darbinieka mēnešalga mēnesī 2014.gada pirmajā pusgadā bija 998 eiro, piemaksu un prēmiju apmērs mēnesī - 128 eiro.

KNAB darbiniekiem tiek piešķirtas šādas normatīvajos aktos paredzētās piemaksas:

- 1) piemaksas par personisko darba ieguldījumu un kvalitāti;
- 2) samaksa par virsstundu darbu;
- 3) speciālās piemaksas par darbu, kas saistīts ar īpašu risku;
- 4) piemaksa par papildus darbu;
- 5) piemaksa par prombūtnē esoša darbinieka amata pienākumu pildīšanu.
- 6) prēmijas par ieguldījumu noziedzīgu nodarījumu atklāšanā, kas varēja radīt kaitējumu valstij;
- 7) naudas balvas.

Ir izstrādāts iekšējais normatīvais akts „Kārtība, kādā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā nosaka piemaksas par īpašu risku, piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti un piešķir prēmijas un naudas balvas”, kas nosaka pēc kādiem kritērijiem, nosacījumiem un kādā kārtībā tiek piešķirtas iepriekš minētās piemaksas.

Pieņemot lēmumus par piemaksu un naudas balvu piešķiršanu darbiniekiem, tiek novērtēta darbinieku izrādītā iniciatīva, atdeve un ieguldījums darba procesa organizācijā, līdzdalība organizējot iestādei nozīmīgus pasākumus, darbinieku iniciatīva darba ~9900806.docx; Informatīvais ziņojums „Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2014.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

organizācijas uzlabošanā un iestādes mērķu sasniegšanā, KNAB interešu pārstāvniecība starp institūciju darba grupās, citās institūcijās, t.sk., starptautiskajās.

Papildus KNAB darbiniekiem nodrošināta veselības apdrošināšana, nelaimes gadījumu apdrošināšana darbiniekiem, kuri veic izmeklēšanu un operatīvo darbību, pabalsti (atvaļinājuma pabalsts atkarībā no stāža, u.c.), kompensācijas un cita normatīvajos aktos paredzētā noteikto izdevumu segšana.

Raksturojot KNAB personālu, jāņem vērā, ka noteicošajam vairākumam KNAB darbinieku ir amatpersonas statuss (80%), līdz ar to KNAB amatpersonām saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā un likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteikto, atkarībā no ieņemtā amata, ir vairāki ierobežojumi. Galvenie ierobežojumi ir saistīti ar ienākumu gūšanu un amatu savienošanu. Šis aspekts KNAB darbiniekus ar amatpersonas statusu ierobežo gūt papildu ienākumus un līdz ar to celt savu materiālo labklājību, tāpēc ļoti nozīmīga loma ir darbinieku materiālajai stimulēšanai.

5.4. Materiāli tehniskais nodrošinājums

Katram darbiniekam ir noteikta sava darba vieta, kas aprīkota ar amata pienākumu izpildei nepieciešamo inventāru, datortehniku, nodrošināta piekļuve informācijas sistēmām. Darbiniekiem ir piešķirts stacionārais telefons ar noteiktu apmaksātu limitu, izsniegti dienesta mobilie telefoni ar dienesta SIM karti, kurai arī noteikts apmaksājamais limits. KNAB ir iegādāts atbilstošs materiāltehniskais nodrošinājums funkciju izpildei (t.sk. datortehnika, planšetdaroti, kopētāji, multifunkcionālās iekārtas, skeneri, dokumentu smalcinātāji), piemērots autotransports.

2014.gada pirmajā pusgadā veikti 11 iepirkumi, veiktas 25 tirgus izpētes preču un pakalpojumu iegādei, lai nodrošinātu KNAB funkciju izpildi.

KNAB 2014.gada pirmajā pusgadā piedalījās vairākās sēdēs ar projektētājiem, lai vienotos par optimālāko jaunās KNAB ēkas un teritorijas tehnisko nodrošinājumu, drošības risinājumiem, ir pabeigts ēkas A.Briāna ielā (Rīgā) būvprojekts un sagatavota anotācija Ministru kabineta rīkojuma projektam “Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārcelšanās un aprīkojuma iegādes izdevumu iekļaušanu likumprojekta par valsts budžetu 2015.gada ilgtermiņa saistībās”.

5.5. Darba drošība

KNAB ir izveidota darba aizsardzības sistēma saskaņā ar Darba aizsardzības likumu, kuras ietvaros noteikta atbildīgā nodaļa un atbildīgās amatpersonas, kas veic darba aizsardzību, vides risku novērtēšanu notiek konsultēšanās ar darbiniekiem par darba aizsardzības jautājumiem.

Darbiniekiem, uzsākot darbu KNAB, tiek veikta ievadinstruktaža, kā arī reizi gadā visiem darbiniekiem tiek veikta atkārtotā instruktaža darba aizsardzībā, kas ietver smagumu pārvietošanas, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus.

KNAB tiek veikta darba vides uzraudzība saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 2.oktobra noteikumiem Nr.660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”, reizi gadā tiek vērtēti darba vides riski, tie tiek analizēti, noteiktas darba vietas, kurās pastāv darba vides risks un ir nepieciešams veikt darba aizsardzības pasākumus, tiek sastādīts amatu saraksts, kuros nodarbinātie pakļauti kaitīgajiem darba vides faktoriem un īpašajiem darba apstākļiem.

Darbinieki, atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 1.aprīļa noteikumiem Nr.219 „Kārtība kādā veicamas obligātās veselības pārbaudes”, tiek nosūtīti uz obligātajām veselības pārbaudēm pēc darba vides risku novērtēšanas laikā konstatētajiem veselībai kaitīgajiem darba vides faktoriem un īpašajiem apstākļiem.

Ugunsdrošas darba vides nodrošināšanai, tiek veiktas ugunsdzēsamo aparātu pārbaudes, pamatojoties uz ugunsdzēsamo aparātu specifikācijām.

5.6. Iekšējā kontrole

Ievērojot to, ka pēdējā laikā ir saskatāmas pazīmes par iestādes informācijas, kas nav vispārpieejama informācija, noplūšanu, uz ko ir norādījusi arī Ģenerālprokuratūra, KNAB īpaša uzmanība un aktīva darbība notiek, lai veiktu nepieciešamos administratīvos, tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai nodrošinātu informācijas konfidencialitāti, novērstu neatļautu piekļūšanu informācijai, neatļautu tās grozīšanu, izplatīšanu vai iznīcināšanu.

2014.gada pirmajā pusgadā saņemti un izskatīti deviņi iesniegumi par KNAB amatpersonu un darbinieku rīcību, sagatavotas atbildes iesniedzējiem, sagatavots viens lēmums par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu. Saņemti un izskatīti četri pieprasījumi par informācijas sniegšanu saistībā ar KNAB darbiniekiem.

Pārskata periodā uzsāktas astoņas dienesta pārbaudes (divas no tām uz prokurora iesnieguma pamata) par KNAB amatpersonu iespējamām normatīvo aktu pārkāpumiem, kā arī ierosinātas divas disciplinārlietas.

Veiktas 56 speciālo atļauju darbam ar valsts noslēpuma objektiem aptaujas lapās norādīto datu pārbaudes, kuras iesnieguši KNAB darbinieki un kandidāti uz KNAB vakantajām amata vietām.

No Satversmes aizsardzības biroja pārskata periodā saņemtas 24 jaunas speciālās atļaujas darbam ar valsts noslēpuma objektiem, kuras izsniegtas beidzoties speciālās atļaujas termiņam, mainoties speciālās atļaujas kategorijai vai izsniegtas, stājoties amatā.

Sagatavoti un iesniegti Ministru prezidentei saskaņošanai vairāki jauni iekšējo normatīvo aktu projekti:

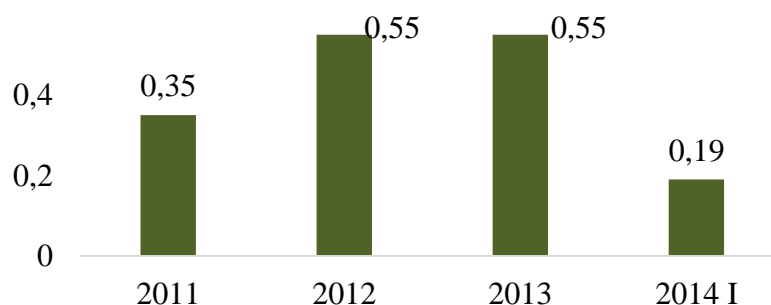
- 1) Darba kārtības noteikumi – saņemti priekšlikumi no Valsts kancelejas, kuri tiek izvērtēti;
- 2) Disciplinārlietas ierosināšanas, izskatīšanas un disciplinārsoda piemērošanas kārtība – 2014.gada 11.jūlijā stājās spēkā;
- 3) Dokumentu pārvaldības un aprites noteikumi - saņemti priekšlikumi no Valsts kancelejas, kuri tiek izvērtēti;
- 4) Ētikas kodekss - saņemti priekšlikumi no Valsts kancelejas, kuri tiek izvērtēti.

5.7. Strukturālās izmaiņas

Ievērojot to, ka Korupcijas novēršanas nodaļā personāla rotācijas koeficients (skat.5.7.att.) no 2011.gada līdz 2013.gadam bija satraucoši liels (vairākas reizes lielāks kā iestādes vidējais rādītājs) un nodaļas funkciju izpildes efektivitāte nebija apmierinoša, KNAB vadība pieņēma šādus lēmumus:

- 1) lai nodrošinātu KNAB efektīvu komunikāciju ar sabiedrību un plašsaziņas līdzekļiem, ar 2013.gada maiju Korupcijas novēršanas nodaļas sabiedrisko attiecību un sabiedrības izglītošanas jomā galvenie speciālisti ir tieši padoti KNAB priekšniekam;
- 2) lai nodrošinātu Korupcijas novēršanas nodaļas efektīvu darbu atbilstoši tās reglamentā noteiktajām funkcijām un lai nodrošinātu sekmīgu uzdoto darbu izpildi tiesību aktu izstrādes un analīzes, kā arī politikas plānošanas jomā, ar 2014.gada janvāri nodaļas galvenie speciālisti (politikas plānošanas jautājumos) ir tieši padoti KNAB priekšnieka vietniekam (korupcijas novēršanas jautājumos).

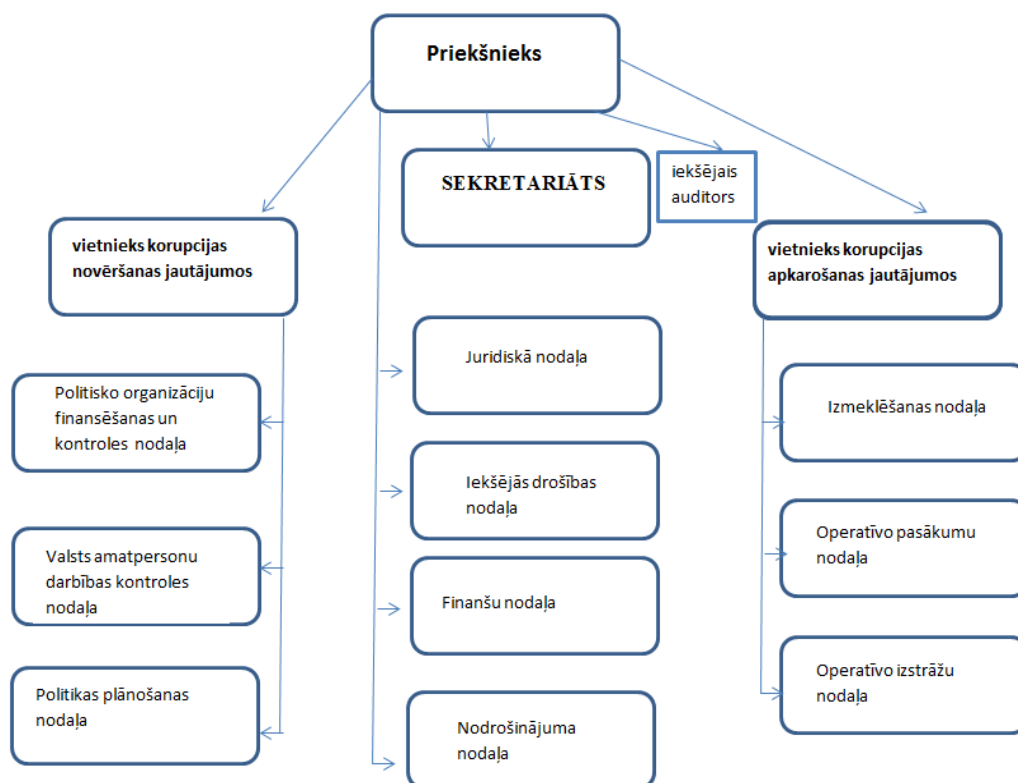
Rezultātā 2014.gada pirmajā pusgadā personāla rotācijas koeficients uzlabojies, ir nodrošināta efektīvāka funkciju izpilde sabiedrisko attiecību jomā un politikas plānošanas jomā.

5.7.att. Korupcijas novēršanas nodaļas personāla rotācijas koeficients no 2011.gada līdz 2014.gada pirmajam pusgadam

Izvērtējot nepilnības esošajā KNAB reglamentā, tika konstatēti citi faktori, kas mazina KNAB darbības efektivitāti. 2014.gada sākumā tika izveidota darba grupa, kas izstrādāja jaunu KNAB reglamenta projektu, kurā noteiktā darba organizācijas kārtība veicinās efektīvāku iestādes funkciju un uzdevumu izpildi.

Jauno izmaiņu rezultātā netiek paredzēts papildus budžets, amata vietu skaits netiek nedz palielināts, nedz samazināts.

5.8.att. KNAB plānotā struktūra atbilstoši izstrādātajam KNAB reglamentam

Būtiskākās izmaiņas, kas paredzētas ir izveidot Politikas plānošanas nodaļu, lai efektīvāk veiktu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā noteiktos KNAB uzdevumus pretkorupcijas politikas plānošanas, normatīvo aktu izstrādes un sabiedrības izglītošanas jomā. Šobrīd šos uzdevumus veic Korupcijas novēršanas nodaļa, kuras kompetencē ir arī sabiedrisko attiecību nodrošināšana un starptautisko attiecību aktivitāšu organizēšana, koordinēšana un nodrošināšana.

Ņemot vērā, ka viens no prioritārajiem KNAB darbības virzieniem ir korupcijas risku analīze, tai skaitā jau normatīvo aktu izstrādes stadijā, bija nepieciešams stiprināt šīs funkcijas izpildi, kā arī bija nepieciešams uzlabot nodaļas darba efektivitāti. Nodaļai, veicot tik lielu skaitu dažādu funkciju, bija jārod risinājums darba organizācijas uzlabošanai.

KNAB priekšniekam nav tieši padotas struktūrvienības, kas nodrošinātu virkni funkciju ar mērķi veikt iestādes efektīvu vadīšanu, ātru un nepastarpinātu dokumentu apriti, tajā skaitā uzraugot uzdevumu izpildi un šīs izpildes savlaicīgumu, gatavojot priekšnieka rīkojumu un rezolūciju projektus, pārbaudot informāciju, sagatavojot priekšnieka sarakstes dokumentus, organizējot institūcijas pasākumus, arī sapulces un kopsapulces, informējot institūcijas darbiniekus par institūcijas vadītāja lēmumiem, plānojot un pārvaldot priekšnieka dalību dažādos pasākumos, tāpēc ir objektīvi nepieciešama šāda struktūrvienība.

Ar Ministru prezidenta 2013. gada 29. augusta rīkojumu Nr. 316 "Par darba grupu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbības efektivitātes uzlabošanai" tika izveidota darba grupa, kas norādīja, ka atsevišķas strukturālas izmaiņas būtu nepieciešamas KNAB darba optimizācijai.

Ievērojot minēto, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likuma 75.panta pirmajā daļā noteikto iestādes reglamenta izdošanas kārtību, nosūtīja Ministru prezidentei saskaņošanai KNAB darba grupas izstrādāto KNAB reglamenta projektu.

Vienlaicīgi ar strukturālo izmaiņu ieviešanu atbilstoši jaunajam KNAB reglamentam, tiek plānots pārskatīt atalgojumu KNAB darbiniekiem.

Lai efektīvizētu KNAB iegūtās informācijas apstrādi, neskatoties uz to, ka analītiskā dienesta izveidei pieprasītie finanšu līdzekļi no valsts budžeta netika piešķirti, 2014.gada sākumā izveidota darba grupa klasificētās informācijas aprites nodrošināšanas risinājumu un analītiskā darbības modeļa principu izstrādei. Darba grupai līdz 2014.gada 30.septembrim jāizstrādā klasificētās informācijas aprites un analītiskā darba organizācijas modeļa projekts, ietverot tehniskā un finanšu nodrošinājuma nepieciešamību tā ieviešanai KNAB.

6. FINANŠU LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja kopējo izdevumu izpilde 2014.gada pirmajā pusgadā ir EUR 1 530 804 (99 % pret plānoto), kas ir par 26 % mazāk nekā 2013.gada pirmajā pusgadā (eiro 1 927 715).

6.1.tabula

KNAB budžeta izpilde 2014.gada 1.pusgadā (eiro)

Pozīcijas	Eiro	Plāna izpilde %
KNAB budžets kopumā	1 530 804	99%
Atlīdzība	1 190 083	99%
Preces un pakalpojumi	331 106	99,9%
Ārvalstu komandējumi	13 425	
Kapitālās izmaksas	9 615	99,5%

KNAB budžeta izpilde 2014.gada pirmajā pusgadā tiek veikta atbilstoši budžeta gada plānam.

6.2.tabula

OLAF līgumi un projekti 2010.-2014. gadā ar valsts līdzfinansējumu (50%)

Gads	Summa, eiro
2011	0
2012	231 884
2013	49 004
2014	658 257
Kopā	994 145

2014.gadā operatīvās darbības materiāli tehniskajai nodrošināšanai un kapacitātes stiprināšanai paredzēti 658 257 eiro, kas ir vairāk nekā 13 reizes vairāk kā 2013.gadā.

6.3.tabula

KNAB budžets periodā no 2010. - 2014.gadam

Periods	Izmaiņas % pret iepr. gadu
2011	0,9
2012	25,5
2013	-2,0
2014	9,3

KNAB budžets 2014.gadā ir par 9,3 % lielāks nekā 2013.gadā.

Atlīdzības finansējuma dinamika (eiro) 2011.-2014.gadam

Pozīcija	2010	2011	2012	2013	2014 I
Atlīdzība (EUR)	1 632 808	2 453 377	2 534 529	2 706 867	1 190 083
Atalgojums, t.sk.:	1 307 126	1 939 140	1 966 716	2 097 785	901 669
mēnešalga	1 230 481	1 817 214	1 793 406	1 852 171	799 134
piemaksas	76 645	121 243	173 310	240 901	102 535

KNAB 2013.gada 15.novembrī apstiprināta kārtība Nr.1-4/4 „Kārtība, kādā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā nosaka piemaksas par īpašu risku, piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti un piešķir prēmijas un naudas balva”, kārtība nosaka piemaksas par darbu (dienesta), kas saistīts ar īpašu risku, un piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti, kā arī naudas balvas un prēmijas apmēra noteikšanas kritērijus un to piešķiršanas kārtību Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonām un darbiniekiem. Minētā kārtība 2013.gada 14.novembrī saskaņota ar Ministru prezidentu.

KNAB budžeta līdzekļu izlietojums atlīdzībai pēdējos gados ir palielinājies, palielinot KNAB amatpersonām un darbiniekiem mēnešalgas apmēru, piešķirot normatīvajos aktos paredzētās piemaksas par īpašu risku, piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti, kā arī, apmaksājot virsstundu darbu.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas
biroja priekšnieks

J.Streļčenoks